BIULETYN

POLSKO-ŁACIŃSKO-AMERYKAŃSKI

PAŹDZIERNIK 1934

TREŚĆ

BIULETYN
POLSKO-ŁACIŃSKO-AMERYKAŃSKI

ORGAN MIESIĘCZNY

IZBY HANDLOWEJ POLSKO-ŁACIŃSKO-AMERYKAŃSKIEJ

Redakcja i Administracja: IZBA H. P. Ł. A., Warszawa, ul. Hortensji Nr. 6, telefon 520-12

Warunki prenumeraty:

Rocznie . . . . zł. 15.— | Nr. pojedynczy. . zł. 1.50

Półrocznie . . . 8.— | Członkowie Izby — bezpłatnie

R-k w P. K. O. Nr. 17.377

Ogłoszenia: Cennik ogłoszeń Administracja wysyła na żądanie.

ROK I **WARSZAWA — PAŹDZIERNIK 1934 R.** **Nr. 1**

PRZEDRUK ZALECONY ZA PODANIEM ŹRÓDŁA

OD REDAKCJI

Węzły sympatji, które łączyły oddawna naród polski z krajami Ameryki Hiszpańskiej i Portugalskiej, zacieśniły się po odzyskaniu przez Polskę samodzielności państwowej i wzmocniły dzięki wspólnym interesom gospodarczym. Po szlakach, torowanych od wieku przez polską emigrację polityczną i zarobkową, zaczęły krążyć również towary i okręty, zbliżając coraz silniej zaprzyjaźnione narody do siebie. Różnego rodzaju przyczyny, znane powszechnie, utrudniały wprawdzie bezpośrednie stosunki handlowe i przez dłuższy okres czasu tamowały ich rozwój, — jednak faktyczna wymiana towarów wzrastała i szukała nowych form i dróg. W okresie dobrej konjunktury wartość obrotów handlowych między Polską a republikami Ameryki Łacińskiej wynosiła conajmniej 250 miljonów złotych (dane statystyczne nie obejmowały jeszcze wtedy całości obrotów). Wskutek przesilenia gospodarczego cyfra ta nieco zmalała, wzrosło natomiast po jednej i po drugiej stronie zainteresowanie dla bardziej bezpośredniej współpracy handlowej. W Polsce powstały już specjalne organizacje, które poświęcają się handlowi z Ameryką Łacińską, w ważniejszych ośrodkach tej Ameryki pracują polscy agenci i przedstawiciele handlowi, w Buenos Aires została założona polska instytucja finansowa, dwie linje okrętowe łączą bezpośrednio porty polskie z portami południowo - amerykańskiemi, producenci i kupcy łacińsko-amerykańscy szukają stosunków z Polską i nawet tu przyjeżdżają, — jednem słowem stan bierności, który jeszcze doniedawna cechował wymianę towarową polsko-łacińsko-amerykańską, został przełamany.

Otworzyły się więc nowe możliwości ekspansji gospodarczej dla obu stron i zrodziły się jednocześnie nowe potrzeby, którym należy zadośćuczynić. Najważniejszą z tych potrzeb — to dobra służba informacyjna i dobry organ fachowy, w którymby każdy zainteresowany, czy to będzie przemysłowiec czy kupiec, bankier czy ekspedytor, armator czy ktokolwiek inny, mógł znaleść najważniejsze wiadomości, potrzebne mu w pracy codziennej i ułatwiające mu orjentację w całokształcie stosunków polsko - łacińsko - amerykańskich. Dotychczas brak było odpowiedniego źródła informacyjnego w tej dziedzinie.

By wypełnić tę lukę, Izba Handlowa Polsko-Łacińsko-Amerykańska, rozszerzając swą działalność, postanowiła przystąpić do wydawania własnego organu p. t. „BIULETYN POLSKO-ŁACIŃSKO-AMERYKAŃSKI", który będzie wychodził narazie raz w miesiącu w języku polskim. W „Biuletynie" tym — oprócz artykułów podpisanych i dyskusyjnych, omawiających zagadnienia ogólne — będą publikowane wiadomości aktualne, dotyczące życia gospodarczego, a w szczególności sytuacji handlowej i dewizowej republik łacińsko-amerykańskich, oraz możliwości współpracy handlowej z temi republikami, dalej — dane informacyjne z zakresu polsko-łacińsko-amerykańskich stosunków handlowych, bankowych, nawigacyjnych itp. Ponadto „Biuletyn" będzie notował ważniejsze zmiany w zakresie ustawodawstwa celnego, przepisów konsularnych, reglamentacji towarowej i dewizowej, oraz będzie prowadził kronikę i statystykę. W przyszłości, oprócz wydania polskiego, ma się ukazywać również wydanie hiszpańskie.

Oddając ten organ do użytku sfer zainteresowanych, liczymy, że z ich strony spotka się z życzliwem poparciem. Jednocześnie prosimy wszystkich zainteresowanych o zgłaszanie swych uwag i życzeń, które zawsze w miarę możności będziemy uwzględniali, by służyć jaknajlepiej zbliżeniu i współpracy gospodarczej między Polską i Ameryką Łacińską.

IZBA HANDLOWA
POLSKO - ŁACIŃSKO - AMERYKAŃSKA

FRANCISZEK DOLEŻAL
Wice-Minister Przemysłu i Handlu

Zagadnienie współpracy gospodarczej między Polską i Ameryką Łacińską

Polska, posiadająca wielki przyrost ludności oraz olbrzymie zasoby bogactw naturalnych, a w pierwszym rzędzie doskonałego węgla kamiennego i innych kopalin, jest niejako predestynowana do prowadzenia polityki rozwoju przemysłu przetwórczego na swych ziemiach, opartego na surowcach własnych i importowanych. Jednym z głównych dostawców surowców pozaeuropejskich dla tego przemysłu są kraje Ameryki Południowej i Środkowej. Dostarczają one Polsce skór surowych, garbników, wełny, miedzi, łojów zwierzęcych i t. d. Oprócz tego ważną pozycję w imporcie z Ameryki Łacińskiej stanowią artykuły kolonjalne, jak kawa, kakao, owoce i t. d. Łączna wartość tych obu grup importowych stanowiła w r. 1933 ok. 50 milj. zł., a w pierwszem półroczu r. 1934 ok. 28 miljonów zł., co stanowi ok. 6% względnie 7% ogólnego przywozu do Polski.

Jak widać z tych cyfr, udział Ameryki Łacińskiej w przywozie Polski jest znaczny, zupełnie niewspółmierny z ogólną sumą wywozu polskiego do tych krajów, który wynosił w r. 1933 zaledwie 14 milj. zł. (1,4%), a w pierwszym półroczu 1934 ok. 9 milj. zł. (2%).

Kraje te w pierwszym rzędzie nadają się do wywozu artykułów przemysłu przetwórczego polskiego, który z punktu widzenia jakości i taniości swych wyrobów może niewątpliwie konkurować na tych rynkach z wywozem innych krajów.

W ostatnich 2-ch latach były podjęte w kierunku wywozu naszego do Ameryki Południowej pewne inicjatywy ze strony rządowej i prywatnej i, jakkolwiek osiągnęły pewne rezultaty, to jednak nie doszły do tego poziomu, któryby mogły osiągnąć przy stworzeniu odpowiednich narządów organizacyjnych i informacyjnych.

Jeżeli kraje Ameryki Południowej i Środkowej, dostarczające swe artykuły do Polski za pośrednictwem państw trzecich, są często niezupełnie świadome co do zakresu swego wywozu do Polski, to równolegle eksporter polski, a zwłaszcza przemysłowy, nie jest należycie zorjentowany co do zakresu i możliwości wywozu do Ameryki Łacińskiej. W tych warunkach powstanie *„Biuletynu Polsko - Łacińsko - Amerykańskiego“* w zasadzie powinno się przyczynić do rozwoju stosunków z temi krajami zamorskiemi i dopomóc przedewszystkiem do wyrównania znacznego salda deficytowego Polski z Ameryką Łacińską, a następnie przyczynić się do ubezpośrednienia przywozu do Polski skór surowych, garbników, wełny i t. d., oraz do stworzenia odpowiednich narządów informacyjno - bankowych, niezbędnych dla rozrostu stosunków handlowych.

Udzielając zainteresowanym sferom gospodarczym Polski ścisłych i możliwie prędkich informacyj, *„Biuletyn“* najlepiej ułatwi spełnienie powyższych zadań.

MARJAN TURSKI.
Dyrektor Państwowego Instytutu Eksportowego

Rynki łacińsko-amerykańskie a Polska

Handel zagraniczny jest elementem gospodarstwa narodowego Polski bodaj najmłodszym i z tego wypływa ogólny jego charakter. Brak dawnych tradycyj odnośnie dróg i zwyczajów handlowych, brak nawiązanych stosunków oraz wyrobionego aparatu powodują z jednej strony większe trudności w konkurowaniu na rynkach międzynarodowych, z drugiej jednak strony przedstawiają większe możliwości dla świadomej polityki. Tym też objektywnym warunkom zawdzięczać należy zmiany, którym handel zagraniczny Polski uległ w ciągu ostatnich lat. Drogi handlu zagranicznego, które w pierwszych latach niepodległości ograniczały się wyłącznie niemal do krajów sąsiednich, opanowują obszary coraz rozleglejsze i poczynają docierać do najodleglejszych zakątków kuli ziemskiej.

Wzrost zainteresowania handlowego odleglejszemi rynkami zamorskiemi obejmuje również rynki łacińsko-amerykańskie, których znaczenie dla handlu światowego jest pierwszorzędne. Stosunki Polski z krajami Ameryki Południowej i Centralnej przez długie lata ograniczały się wyłącznie niemal do możliwości emigracyjnych, które znów obejmowały niewielki jedynie wycinek terytorjów tych krajów. Te niewielkie ilości towarów polskich, które znajdowały zbyt na rynkach Ameryki Łacińskiej, szły tam przez obce ręce i pod obcą firmą. Obecnie ekspansja ekonomiczna polska, dążąc do wyeliminowania obcego pośrednictwa oraz do znalezienia możliwości zbytu dla towarów, których na dotychczasowych rynkach uplasować nie można, stara się wykorzystać możliwości, tkwiące w ogromnej pojemności rynków łacińsko - amerykańskich i przyczynia się w ten sposób do wzrostu bezpośrednich obrotów towarowych.

Ogólny import Polski z krajów Ameryki Południowej i Środkowej wynosił w 1929 r. — 128.101 tys. zł., a w 1933 r. — 50.085 tys. zł.; ogólny eksport wynosił w 1929 r. — 21.242 tys. zł., w 1933 r. zaś — 14.262 tys. zł. Cyfry te pozornie zdają się zaprzeczać sformułowanemu wyżej twierdzeniu, że obroty Polski z krajami łacińsko-amerykańskiemi wzrastają; zmienia się jednak obraz, jeśli uwzględnimy spadek ogólnych obrotów handlu zagranicznego Polski w tym czasie. Udział krajów łacińsko-amerykańskich w ogólnym imporcie Polski stanowił w 1929 r. 4,1%, w 1933 r. zaś 6,0%; udział ich w ogólnym eksporcie w 1929 r. — 0,7%, a w 1933 r. — 1,4%. Według danych za pierwsze 7 miesięcy 1933 r. relacja ta wzrosła do 7,1% w imporcie oraz 1,9% w eksporcie, tendencja zatem ogólna utrzymała się, a nawet spotęgowała.

O charakterze wymiany handlowej z krajami Ameryki Łacińskiej można w najogólniejszych zarysach powiedzieć, że Polska sprowadza surowce, wywozi zaś wyroby gotowe i półfabrykaty. Pozatem, choć z perspektywy zdawaćby się mogło, że rynki krajów łacińsko-amerykańskich mają strukturę podobną, różnice między niemi są znaczne i różna jest też ich wymiana z Polską.

Olbrzymia większość ogólnych obrotów handlowych polsko-łacińsko-amerykańskich przypada na dwa tylko kraje: Argentynę i Brazylję, poza niemi zaś drobne ilości na Kolumbję, Peru i Meksyk; obroty z innemi krajami praktycznie nie istnieją. Z Argentyny sprowadza Polska przedewszystkiem wełnę surową, ekstrakty garbarskie, skóry surowe i nasiona oleiste, wywozi zaś rury, dykty, maszyny dla przemysłu włókienniczego i naczynia blaszane emaljowane, z Brazylji importuje kawę i skóry, eksportuje zaś szyny kolejowe, przędzę wełnianą i bibułkę. Z innych krajów przywozi się głównie skóry surowe i kawę, wywozi zaś rury, przędzę wełnianą, dykty i karbid.

Charakter wymiany towarowej, jak już powyżej zaznaczono, jest dla Polski korzystny, bo korzystnem jest wywożenie małych ilości wysokocennych produktów gotowych względnie półfabrykatów, przywożenie zaś dużych ilości niskocennych surowców. I ta cecha dodatnia równoważy w znacznym stopniu fakt, że saldo obrotów handlowych z krajami Ameryki Południowej i Środkowej jest dla Polski ujemne (w 1933 r. 35.823 tys. zł.); saldo to zresztą ma tendencję zniżkową (w 1929 r. 106.859 tys. zł.).

Mimo stały i stopniowy wzrost wymiany handlowej z rynkami łacińsko-amerykańskiemi, daleki jest jeszcze stan, któryby nazwać można było zadawalniającym. W stosunku do możliwości i do znaczenia, jakie rynki te mają w handlu światowym, udział Polski w ich obrotach zagranicznych jest ciągle jeszcze znikomy. Ilustracją będzie tu fakt, że w ogólnym imporcie Argentyny, państwa, z którem wiążą Polskę węzły najżywszej wymiany, import z Polski stanowi zaledwie 0,3%, w ogólnym zaś eksporcie — eksport do Polski 0,1%

(w/g. danych argentyńskich za 1932 r.). Jeszcze gorzej wygląda sprawa ta w państwach innych.

Wśród całokształtu składających się na to przyczyn nie najmniej ważnemi były: brak dawnych tradycyj handlowych, oraz brak zainteresowania i wiadomości ze strony polskiej. Obecnie z którem wiążą Polskę węzły najżywszej wymiarówno szereg pociągnięć natury polityczno-handlowej, jak i spontaniczne wysiłki sfer gospodarczych zmierzają do wypełnienia luk dotychczasowych i zapewnienia polskiej ekspansji handlowej właściwego stanowiska na rynkach łacińsko-amerykańskich, stanowiska odpowiedniego do roli gospodarstwa Polski w gospodarce światowej.

— o —

SYTUACJA OGÓLNA NA RYNKACH ŁACIŃSKO-AMERYKAŃSKICH

Wiadomości, nadchodzące ze wszystkich części Ameryki Łacińskiej, wskazują, że w życiu politycznem i gospodarczem tej części świata następuje zdecydowana poprawa i powrót do równowagi. Po kilkoletnim okresie wstrząsów i przemian stosunki wewnętrzne w ogromnej większości republik zostały ustabilizowane, a życie państwowe wróciło do norm konstytucyjnych. Skutki kryzysu światowego, które podważyły podstawy bytu największych republik, zostały już prawie w całości opanowane, a niektóre z krajów łacińsko - amerykańskich weszły ponownie w fazę pomyślności i pełnego rozwoju.

Również w dziedzinie **życia międzynarodowego** państw łacińsko - amerykańskich zaszły w ostatnim czasie pewne zmiany na lepsze, które będą miały poważny wpływ na dalszy układ stosunków na całym kontynencie amerykańskim. Konflikt kolumbijsko-peruwjański, który zagrażał pokojowi całej Ameryki Południowej, został zlikwidowany ugodowo dzięki przyjaznemu pośrednictwu sąsiadów. Niebezpieczeństwo zatargu granicznego między Ekwadorem i Peru też zostało zażegnane i straciło po objęciu władzy przez nowego Prezydenta Ekwadoru, p. Velasco Ibarra, na ostrości.

Najważniejszem zdarzeniem jest jednak wycofanie przez Stany Zjednoczone wojsk okupacyjnych z Nikaragui i Haiti i zawarcie nowego układu między Kubą i Stanami Zjednoczonemi, na mocy którego te ostatnie rezygnują z t. zw. poprawki Platta do konstytucji kubańskiej, dającej Stanom Zjednoczonym prawo do interwencji w życiu wewnętrznem i zagranicznem Kuby. Przez te 3 akty Stany Zjednoczone zrywają z kilkudziesięcioletnią praktyką gwałcenia praw suwerennych siostrzanych republik łacińsko - amerykańskich. Wizyta Prezydenta Roosevelta, który jest inicjatorem nowego kursu w polityce amerykańskiej, w Kolumbji i na Haiti, stanowi pewnego rodzaju uroczyste przypieczętowanie tych ważnych aktów dyplomatycznych. Pozostała jeszcze tylko kontrola finansowa, wykonywana przez Stany Zjednoczone oficjalnie lub nieoficjalnie nad dochodami skarbowemi w kilku republikach łacińsko-amerykańskich dla zabezpieczenia regularnej spłaty procentów i amortyzacji od pożyczek lub zainwestowanych kapitałów północno-amerykańskich. Są jednak dane do przypuszczenia, że i w tej dziedzinie państwa łacińsko-amerykańskie otrząsną się z opieki Stanów Zjednoczonych, a wtedy równowaga polityczna i gospodarczą w całej Ameryce oprze się na nowych podstawach.

Wisi jeszcze nad Ameryką Południową sprawa **Chaco Boreal,** która niestety pociągnęła za sobą zbyt wiele ofiar i wydatków, by strony wa'czące i zainteresowane dały się łatwo nakłonić do ustępstw lub dobrowolnej ugody. Jedynym i skutecznym środkiem mogłoby być embargo międzynarodowe na zaopatrywanie obu krajów w materjał wojenny. Wystąpiła już w tym kierunku z inicjatywą Liga Narodów, ale niewiadomo, czy mimo poparcia większości państw zdoła ten jej krok osiągnąć praktyczny rezultat. W każdym razie wojna dwóch gospodarczo najsłabszych republik nie ma prawie żadnego wpływu na współżycie i normalny rozwój innych narodów południowo - amerykańskich, których energja twórcza zwrócona jest ku przebudowie ich organizacji gospodarczej i politycznej.

We wszystkich krajach nastąpiło już przystosowanie do zmienionych warunków współpracy i wymiany międzynarodowej i przejawia się wyraźne **ożywienie gospodarcze.** Wskaźniki produkcyjne i wywozowe wzrastają, a zwyżka cen na surowce i artykuły kolonjalne, połączona z dewaluacją wszystkich walut łacińsko - amerykańskich, stworzyła dla producentów rentowniejsze warunki pracy. Obroty przywozowe nie wzrosły proporcjonalnie do wywozu, ale unormowanie sytuacji dewizowej w większości krajów podziałało zachęcająco na zwiększenie zakupów zagranicznych. Wzrasta przywóz półsurowców i artykułów inwestycyjnych, co świadczy również o ożywieniu działalności przemysłowej i inwestycyjnej. Na wschodnim brzegu Ameryki Południowej nastąpiło wzmożenie ruchu budowlanego, co jest tam zawsze zapowiedzią lepszej konjunktury.

W zakresie **finansowym** większość państw łacińsko-amerykańskich nie odzyskała jeszcze możności normalnego regulowania długów zagranicznych i musi korzystać w dalszym ciągu z moratorjów. Natomiast w dziedzinie budżetowej i dewizowej nastąpiła już w większości republik wyraźna poprawa, co pociągnęło za sobą zwyżkę papierów łacińsko - amerykańskich, zarówno obligacyj pożyczkowych jak i akcyj przemysłowych, na giełdach światowych. Bilanse handlowe prawie wszystkich republik łac.-ameryk. odrzuciły w zeszłym roku i w pierwszej połowie r. b. poważne nadwyżki, co wpływa dodatnio zarówno na sytuację walutową, jak i na finanse poszczególnych państw.

UWAGI O RYNKU MEKSYKAŃSKIM

(Od naszego korespondenta w Meksyku)

Meksyk rozwija się w tempie iście amerykańskiem. Nie mija miesiąc, by nie uruchomiono jakiegoś nowego, dużego zakładu przemysłowego, czyto w stolicy, czy na prowincji. Kraj ten jeszcze przed 12—15 laty pokrywał gros swego zapotrzebowania wewnętrznego przez import towarów zagranicznych, a w obecnej chwili w całym szeregu gałęzi przemysłowych nietylko zaspakaja potrzeby krajowe, ale nawet eksportuje do krajów środkowo-amerykańskich i na Daleki Wschód (wyroby gumowe, tanie tekstylja, przędze bawełniane i inne).

Tak szybki rozwój tłumaczy się ustabilizowaniem się sytuacji politycznej w kraju, oraz kryzysem, panującym w Stanach Zjednoczonych. Od lat kilku trwa systematyczna wędrówka kapitałów amerykańskich, nieznajdujących sobie rentownych lokat w Stanach Zjedn., do sąsiedniego Meksyku. Przenoszone zostają nawet duże zakłady przemysłowe. Nowopowstałe placówki Rząd meksykański odrazu chroni prohibicyjnemi cłami, uniemożliwiając w ten sposób konkurencję zagraniczną. Wskutek tego zmienia się wciąż struktura gospodarcza kraju, zmieniają się również możliwości importu towarów zagranicznych.

W dziedzinie nawiązania bezpośrednich i systematycznych stosunków polsko-meksykańskich robione były już przed laty próby, które zakończyły się niestety smutnie. Powstałe „Agencia Comercial Polaca", następnie „Incola" z braku dostatecznych kapitałów, oraz przez niepunktualne wykonanie przez polskie firmy zamówień, musiały się zwinąć, narażając niektóre firmy na straty. **Niepunktualne wykonanie zamówień** pociągnęło za sobą utratę zaufania u miejscowego kupiectwa.

Pomimo tych trudności i nieudanych prób, istnieje szerokie pole do działalności, istnieją bowiem liczne artykuły, które mogą przy należytej organizacji znaleść poważny zbyt i bez większych trudności mogą zostać wprowadzone na rynek tutejszy. Trzeba tylko trochę dobrej woli i zrozumienia ze strony polskich eksporterów i, na pierwsze czasy, czynnej pomocy Rządu.

Nie należy zapominać, że Meksyk przestał już być krajem egzotycznym, że stał się wielkim rynkiem światowym i b. poważnym rynkiem odbiorczym. Przy kalkulowaniu cen nie powinno się wcale podawać cen wyższych od osiąganych na innych rynkach. Dotychczas zdarzają się wypadki podawania cen wyższych od cen konkurencji o kilkaset procent. Konkurencja z innych krajów utrzymuje na miejscu konsygnacje i dostawcy polscy też powinni to mieć na względzie.

Najlepszym dowodem istnienia możliwości handlowych są fakty sporadycznie przeprowadzanych tranzakcyj (nieraz między jedną tranzakcją a drugą mija kilka lat).

Do artykułów wprowadzonych należą: 1) dykty, 2) bibułka papierosowa. Zbyt nie jest należycie zorganizowany, gdyż pomimo tego, że od lat 5-ciu wprowadzona jest polska bibułka do jednej z najpoważniejszych tut. fabryk papierosowych i pomimo tego, że jakościowo nie ustępuje konkurencyjnej (francuska i hiszpańska), a cenami kalkuluje się taniej, nie zdołała ona jednak opanować więcej niż 5 — 8% zapotrzebowania kraju. 3) Mączka kartoflana, 4) rękawiczki skórkowe, — i inne artykuły.

B. Sz.

Meksyk, we wrześniu 1934

OBROTY HANDLOWE MIĘDZY POLSKĄ I AMERYKĄ ŁACIŃSKĄ W I-EM PÓŁROCZU RB.

W/g polskich danych statystycznych, obroty handlowe polsko - łacińsko - amerykańskie przedstawiały się **w I-em półroczu r. b. i ub.** następująco:

	1933 Ameryka Środkowa	1933 Ameryka Południowa	1934 Ameryka Środkowa	1934 Ameryka Południowa
Przywóz .	3.490	22.261	4.115	23.999
Wywóz .	157	7.563	907	8.192
Saldo	3.333	14.698	3.208	15.807

Szczegółowe dane, dotyczące obrotów z poszczególnemi krajami w/g artykułów znajdują się na str. 21 — 23.

Jak wynika z przytoczonych cyfr, nastąpiło w r. b. zwiększenie wartościowe zarówno przywozu jak i wywozu, czemu też odpowiada wzrost ilościowy towaru przywiezionego i wywiezionego. Świadczy to o poprawie sytuacji gospodarczej po obu stronach i jest dowodem zwiększonego zainteresowania dla wzajemnej współpracy, jak to będziemy mieli sposobność stwierdzić przy omawianiu obrotów z poszczególnemi krajami. Pozatem zasługują na uwagę jeszcze inne zjawiska charakterystyczne dla tegorocznego handlu z Ameryką Łacińską, które staną się jednak bardziej zrozumiałe, jeżeli uprzednio przeprowadzimy choćby ogólną analizę danych statystycznych w/g krajów, w porównaniu z I-em półroczem r. ub.

PRZYWÓZ

Wzrost wartości przywozu o 1,8 milj. zł. tłumaczy się częściowo zwyżką cen na artykuły importowe, częściowo faktycznem zwiększeniem obrotów z niektóremi krajami. Jest jednak rzeczą charakterystyczną, że przy ogólnym wzroście przywozu **obroty z Argentyną,** tym największym kontrahentem Polski w Ameryce Łac., zmalały o 3,2 milj. zł. Przypisać to należy prawdopodobnie zarządzeniom reglamentacyjnym ze strony polskiej, które zniechęcały niektórych eksporterów argentyńskich lub dostawców zachodnio - europejskich do interesów z polskimi odbiorcami. W połowie listopada 1933 r. zostało bowiem wprowadzone zarządzenie, na mocy którego pozwolenia na przywóz towarów argentyńskich mogły być wydawane jedynie pod warunkiem przekazania należności za towar importowany za pośrednictwem Banku Polska Kasa Opieki w Buenos Aires. Zarządzenie to, wywołane ograniczeniami dewizowemi w Argentynie, miało dwojaki cel: 1) udowodnienie władzom argentyńskim, że wywóz towarów argentyńskich do Polski jest większy, niż to wykazuje statystyka argentyńska, wobec czego importerzy argentyńscy mają prawo do większego przydziału dewiz na towary importowane z Polski, 2) zapewnienie Bankowi P. K. O. dopływu dewiz na wykonywanie przekazów emigranckich do Polski. Jeden i drugi cel był słuszny i uzasadniony ówczesnemi stosunkami dewizowemi w Argentynie, jednakowoż w praktyce importerzy polscy w wielu wypadkach, szczególnie z początku nie orjentowali się dokładnie w technice wpłat do Banku P. K. O. i nie wiedzieli, jak się podporządkować przepisom Ministerstwa Przemysłu i Handlu, gdyż towar argentyński kupowali i płacili nie w Argentynie a w Europie. Ostatnio większość zainteresowanych eksporterów argentyńskich przystosowała się jednak do wymagań polskich i oddaje dewizy, odpowiadające eksportowi do Polski, do Banku P. K. O. w Buenos Aires do inkasa lub dyskonta.

Drugim hamulcem przywozu z Argentyny, jak i z innych krajów łacińsko-amerykańskich, są wysokie opłaty od importu artykułów surowcowych na rzecz eksportu.

Wskutek tych dwóch czynników zmniejszył się poważnie, ilościowo i wartościowo, przywóz z Argentyny skór surowych, łojów zwierzęcych i wełny. Spadł również przywóz siemienia lnianego, głównie jednak skutkiem ograniczenia i skontyngentowania przywozu tego artykułu z zagranicy w związku z popieraniem zbytu siemienia krajowego. Natomiast zwiększył się ilościowo przywóz ekstraktu quebrachowego, chociaż wartościowo wykazuje spadek. Zjawisko to jest o tyle charakterystyczne, że ceny na ekstrakt quebrachowy poszły w Argentynie w górę. Przypuszczać należy, że weszło do kraju dużo ekstraktu gorszych gatunków i że wartość towaru niezawsze była deklarowana ściśle z prawdą.

Zmniejszenie się ogólnych obrotów przywozowych z Argentyny jest zjawiskiem wysoce dla Polski niekorzystnem, gdyż przedewszystkiem zmniejsza to, w obecnych warunkach dewizowych na terenie argentyńskim, możliwości wywozu polskiego do tego kraju, a pozatem jest rzeczą niewątpliwą, że wełna i łoje argentyńskie dostają się do Polski również pod inną marką pochodzenia.

Z Boliwji zadeklarowano przywozu w I-em półroczu ub. r. na ok. 30.000 zł., natomiast w I-em półr. r. b. zaledwie na niecały tysiąc zł.

Przywóz **z Brazylji** wzrósł o 1,3 milj. zł., głównie przez zwiększone zakupy skór surowych o przeszło 2 milj zł.. Artykuł ten zajął po raz pierwszy dominujące miejsce w przywozie z Brazylji do Polski, spychając kawę na drugie miejsce. Jest przytem rzeczą zastanawiającą, że ilościowo przywóz kawy zwiększył się o blisko 15%, a wartościowo spadł o 1 miljon zł., czyli o blisko 25%, przy jednoczesnej zwyżce cen na kawy brazylijskie. Inne artykuły, jak kakao i tytoń, wykazują też spadek obrotów, zwiększył się natomiast przywóz wosku karnauba i kauczuku.

Wzrost obrotów z **Chile** ze 192 tys. na 1,6 milj. zł. kompensuje częściowo spadek przywozu z Argentyny, szczególnie w skórach surowych i wełnie, których to artykułów w r. ub. prawie że nie przywożono z Chile. Co do miedzi, trudno zorjentować się, czy mamy do czynienia z istotnie zwiększonemi zakupami, czy też tylko z poprawkami statystycznemi.

Przywóz kakao i orzechów kamiennych **z Ekwadoru** zwiększył się o 100%, lecz również trudno sprawdzić, czy te cyfry statystyczne odpowiadają faktycznemu wzrostowi zakupów produktów ekwadorskich.

Natomiast zdwojenie przywozu **z Kolumbji** tłumaczy się istotnie zwiększonym przywozem skór surowych i bananów. Obroty w kawie kolumbijskiej zmalały ilościowo i wartościowo wskutek pewnej preferencji kompensacyjnej, z której korzystała kawa brazylijska.

Cyfry, dotyczące przywozu ekstraktu quebrachowego i skór surowych **z Paragwaju,** jakkolwiek wynoszą tylko 569 tys. zł., są nieproporcjonalnie wysokie w stosunku do lat poprzednich, co przypisać należy przestawianiu się dostawców tych artykułów do Polski z Argentyny na Paragwaj.

Przywóz bawełny i innych artykułów **z Peru** spadł o połowę, zwiększył się natomiast przywóz skór surowych i wełny **z Urugwaju.**

Obroty **z Wenezuelą,** opierające się głównie na kakao, nie wykazują poważniejszych zmian.

Powiększyły się nieco obroty **z Meksykiem** w rudzie cynkowej i surowcach roślinnych, spadły natomiast w kawie. **Z innych krajów środkowo-amerykańskich** przywieziono mniejwięcej tesame ilości różnych artykułów kolonjalnych, z wyjątkiem kawy, której przywóz był uzależniony od fluktuacyj polityki kompensacyjnej i częściowo się zmniejszył. Sporadyczne tranzakcje importowe w skórach surowych i starem żelazie przyczyniły się do zwiększenia obrotów z Ameryką Środkową.

Reasumując, trzeba podkreślić, że zwiększone cyfry obrotowe z Ameryką Południową i Środkową odpowiadają istotnemu wzrostowi popytu i zainteresowania dla produktów łacińsko - amerykańskich w Polsce.

WYWÓZ

Przechodząc do wywozu, mamy do zanotowania również lekki wzrost obrotów, w szczególności z Ameryką Środkową, dokąd w roku zeszłym i w latach poprzednich prawie nic nie wywożono. Jeśli jednak wziąć pod uwagę wysiłki i środki, zmobilizowane dla popierania eksportu na rynki łacińsko - amerykańskie, to cyfry statystyczne i odpowiadające im rezultaty eksportowe nie mogą jeszcze zadowolnić polskiej polityki handlowej.

Wywóz **do Argentyny,** na ten najpojemniejszy rynek w całej Ameryce Łacińskiej, spadł o 1,5 milj. zł. Przyczyniła się do tego niewątpliwie niepewna sytuacja dewizowa w Argentynie pod koniec ubiegłego i na początku bieżącego roku, zmuszająca eksporterów do rezerwy w zawieraniu tranzakcyj z tym krajem. Niezależnie od tego, cyfry statystyczne wskazują, że możliwości eksportowe Polski nie są dostatecznie wykorzystane na rynku argentyńskim. Jeśli bowiem wyeliminować rury i dykty, które stanowią przeszło 1,5 milj. zł., to wartość pozostałych 50 artykułów, wywożonych do Argentyny, dochodzi też zaledwie do 1,5 milj. zł., co świadczy, że jest duża ilość produktów, które mogą być plasowane na tym rynku zamorskim, ale widocznie szwankuje jeszcze organizacja zbytu. W porównaniu z zeszłorocznem półroczem, zasługuje na uwagę szereg nowych artykułów, których nie eksportowano poprzednio, t. j.: mąka żytnia, parafina, olej drzewny, wódki i likiery, chlorek amonu, kwas octowy, wirówki, oraz parę innych drobnych artykułów. Są to przeważnie tranzakcje pionierskie, z wyjątkiem parafiny, która jest eksportowana przez biuro międzynarodowe w Londynie. Brak natomiast na liście eksportu: jaj, chmielu, celulozy, artykułów konopnych i kilku drobniejszych artykułów, które dawniej, względnie w roku zeszłym, znajdowały zbyt na rynku argentyńskim. Zmniejszył się też poważnie wywóz rur, co odbiło się ujemnie na ogólnej wartości wywozu. Zabiegi około uplasowania na rynku argentyńskim większych partyj innych artykułów hutniczych (blachy cynkowej i szyn) skończyły się bezowocnie. Zwiększone obroty wykazują natomiast: węgiel (dostawy z kontraktu zeszłorocznego), biel cynkowa, dykty, tkaniny jutowe i maszyny włókiennicze.

Do Boliwji wywieziono większą partję płaszczy i beretów, przeznaczonych prawdopodobnie dla wojska. Jest to wogóle największa pozycja eksportowa, jaką zanotowała dotychczas statystyka obrotów polskich z tym krajem.

Wywóz **do Brazylji** wzrósł, mimo trudności dewizowych, o przeszło 1 milj. zł. Główną pozycję (65%) stanowią w dalszym ciągu szyny kolejowe, które — dzięki pośrednictwu holenderskiego domu eksportowego i wysiłkom hut polskich i rządu — zdołały utrzymać się przy przetargach w Stanach Rio Grande do Sul i Minas Geraes, mimo silnej konkurencji międzynarodowego kartelu szynowego („Irma"). Z innych artykułów wykazują zwiększone obroty: biel cynkowa, przędza czesankowa, chmiel i maszyny włókiennicze. Nową pozycję stanowią: parafina, siarczan miedzi, podkłady kolejowe (żelazne), filmy i berety. W porównaniu z rokiem zeszłym zwraca jednak uwagę brak szeregu artykułów, które były poprzednio eksportowane, jak meble gięte i dykty, chlorek amonu, rury, naczynia emaljowane, papier, jedwab sztuczny itd. Niepewność co do przydziału dewiz ze strony Banku Brazylijskiego i wstrzymywanie zapłaty za artykuły już wyeksportowane zniechęcały wielu eksporterów do współpracy z tym rynkiem.

Obroty **z Chile** wzrosły blisko 4-krotnie, głównie dzięki wywozowi beretów i parafiny (92% ogólnego wywozu do tego kraju). W innych artykułach dokonywano tylko drobnych tranzakcyj.

Wywóz **do Ekwadoru** zupełnie zanikł (w I-em półroczu 1933 r. — 25 tys. zł.), co przypisać należy nieznajomości tego rynku ze strony polskich eksporterów.

Zwiększyły się natomiast tranzakcje **z Kolumbją** z 40 na 272 tys. zł. Najważniejszą pozycję stanowi eksport pionierski tkanin wełnianych, zapoczątkowany jeszcze w roku ubiegłym, oraz blachy ocynkowanej.

Wywóz **do Paragwaju** beretów i kaloszy ma też charakter pionierski, podobnie jak **do Peru,** gdzie zdołano ulokować większe partje parafiny, oraz próbne partje beretów. Zwiększył się nieco wywóz naczyń emaljowanych i dykt.

Tranzakcje **z Urugwajem** były w dalszym ciągu utrudnione ze względu na nieuregulowaną sytuację dewizową w tym kraju. Za pośrednictwem Londynu udało się tam ulokować 1.500 tonn cukru (jest to jedyny kraj w Ameryce Łacińskiej, który importuje cukier). Wywóz innych artykułów jest minimalny.

W Wenezueli przeprowadzono kilka tranzakcyj pionierskich w artykułach hutniczych (żelazo, blacha i drut), oraz bieli cynkowej. Pozostałe artykuły wykazują minimalne obroty.

Ożywił się wywóz **do Meksyku** dzięki pomyślnej sytuacji gospodarczej tego kraju. Ulokowano tam poważniejsze ilości parafiny, dykt, bibułki papierosowej i rękawiczek. Pozatem dokonano szeregu tranzakcyj pionierskich w konserwach mięsnych, artykułach chemicznych, beretach i t. d.

Również **w pozostałych krajach Ameryki Środkowej** (Guatemala, Haiti, Honduras, El Salvador) zdołano ulokować szereg artykułów polskich, jak groch, meble gięte, berety i drzewo. Tranzakcje te miały również charakter pionierski, świadcząc, że i na tych rynkach istnieją niewykorzystane możliwości zbytu.

Jak wynika z powyższego przeglądu, eksporterzy polscy wykazują w dalszym ciągu ożywione zainteresowanie dla większości rynków łacińsko - amerykańskich i wprowadzili tam cały szereg nowych artykułów, jak blacha, drut, różne produkty chemiczne, berety i inne wyroby włókiennicze, a nawet produkty spożywcze, jak cukier, groch, fasola, mąka żytnia itp. Mówiono nawet o większej tranzakcji żyta polskiego do Argentyny, dokonanej za pośrednictwem holenderskiem, która nie figuruje w statystykach. Są to jednak wszystko drobne tranzakcje które nie wpływają w poważniejszym stopniu na poprawę polskiego bilansu handlowego. Jeśli bowiem wyeliminować wywóz szyn, który stanowi blisko 30% całego obrotu eksportowego z Ameryką Łacińską i jest, — jak narazie — interesem sezonowym, oraz wywóz rur za pośrednictwem kartelu międzynarodowego, które były dawniej główną pozycją eksportową, a których wywóz ostatnio coraz bardziej z niewiadomych powodów spada, — to jest rzeczą jasną, że dotychczasowe wysiłki w kierunku zmniejszenia **deficytu handlowego** z krajami łacińsko-amerykańskiemi, wynoszącego w omawianym okresie **przeszło 19 milj. zł.,** nie są jeszcze dostateczne i że trzeba przedsięwziąć inne środki zaradcze, jeśli to zagadnienie handlowe ma być rozwiązane. Jest jednak rzeczą godną podkreślenia, że automatyzm gospodarczy, który był dotychczas jedynym czynnikiem, regulującym stosunki handlowe Polski z Ameryką Łacińską, zaczyna powoli, ale coraz wyraźniej zastępować świadoma celu polityka handlowa i ingerencja czynnika państwowego. Przypuszczać więc należy, że po okresie prób i doświadczeń przyjdzie okres śmielszych inicjatyw i decyzyj.

WSKAZÓWKI PRAKTYCZNE DLA EKSPORTERÓW PRACUJĄCYCH Z ARGENTYNĄ

Jak wykazuje praktyka, eksporterzy polscy z powodu niedopatrzeń lub nieścisłego przestrzegania zwyczajów, obowiązujących w handlu zamorskim, narażają się niejednokrotnie na niepotrzebne nieporozumienia i konflikty ze swymi kontrahentami, a nieraz nawet na straty.

By tym brakom zapobiec, **Bank Polska Kasa Opieki w Buenos Aires** opracował szereg wskazówek praktycznych, jak należy postępować przy wywozie towarów do Argentyny.

Ponieważ wskazówki te zasługują na jaknajszersze spopularyzowanie, podajemy je do wiadomości zainteresowanych, za zgodą Centrali Banku P. K. O. w Warszawie.

1) **Terminowość w wysyłaniu dokumentów przewozowych oraz towaru.**

Firma wysyłająca towar musi pamiętać o tem, że towaru bez dokumentów odebrać nie można, dokumenty zatem muszą być wysłane w ten sposób, aby nadeszły tutaj przed terminem przybycia okrętu, przewożącego towar.

Towary, zwłaszcza sezonowe, jak np. wyroby tkackie, muszą być dostarczone w terminie zamówienia. Przy załadowaniu zatem towaru w porcie polskim firma wysyłająca musi upewnić się co do trwania drogi morskiej odnośnego statku, ponieważ spóźnione nadejście towaru może spowodować uzasadnioną odmowę jego przyjęcia, a ponadto towar ten może w znacznej części, lub nawet całkowicie utracić wartość na tut. rynku.

2) **Towar winien być opakowany zgodnie z wymaganiami transportu morskiego i zwyczajami tutaj przyjętemi.** Firma zatem, wysyłająca towar, musi uzyskać w tej sprawie dokładne informacje od swego przedstawiciela i do tych informacyj ściśle się zastosować.

3) **Towar winien ściśle odpowiadać próbkom,** na podstawie których zostało uskutecznione zamówienie. Odchylenia od tego wymagania są stanowczo niedopuszczalne, nawet odchylenia, które firma wysyłająca uważałaby za korzystne dla odbiorcy (lepszy gatunek towaru).

Równocześnie z wysłaniem towaru sprzedanego według próbek należy w pewnych wypadkach wysłać pod adresem przedstawiciela względnie firmy importowej próbki towaru załadowanego, aby w ten sposób firma kupująca towar mogła zorjentować się w jego jakości, bez potrzeby jego oglądania przed wykupieniem dokumentów. Oglądanie bowiem towaru przed wykupieniem dokumentów powoduje zbędne formalności i koszty, oraz zbędną zwłokę w wykupieniu dokumentów.

4) **Firma wywozowa polska winna na miejscu mieć przedstawiciela, posiadającego jej pełnomocnic-**

two, ponieważ przy odbiorze towaru mogą powstać różne kwestje, których przewidzieć nie można i których wyjaśnienie w drodze telegraficznej z firmą nadawczą jest albo bardzo trudne i kosztowne, albo nawet wprost niemożliwe.

Zlecenia inkasa dokumentów, kierowane do Banku, winny zawierać ogólne upoważnienie do zastosowania się, w razie powstania jakichkolwiek trudności, do poleceń przedstawiciela.

W braku takiego upoważnienia, lub w razie jego niedokładnego ujęcia, jak np. w praktyce często spotykany zwrot: „co do szczegółów wykonania zlecenia prosimy porozumieć się z naszym przedstawicielem", mogą powstać pewne trudności, ponieważ Bank jest obowiązany zlecenie wykonać ściśle i, o ile przedstawiciel nie posiada odpowiedniego pełnomocnictwa, zawsze może powstać kwestja, co firma wywozowa uważała za szczegóły, a co za część istotną swego zlecenia.

5) **Towar winien być ubezpieczony w zakładzie ubezpieczeniowym, posiadającym w miejscu przeznaczenia swego przedstawiciela,** upoważnionego do przeprowadzenia likwidacji ewent. szkody, objętej warunkami polisy.

6) **Firma wywozowa polska winna uzależnić przyjęcie zamówienia towaru od uzyskania przez firmę argentyńską zezwolenia na kupno dewizy dla pokrycia sumy faktury (permiso previo).**

Zamówienie winno być wykonane w ten sposób, aby towar nadszedł do portu Buenos Aires nie prędzej jak 30 dni od daty „permiso previo" i nie później jak 120 dni od tej daty.

W razie nadejścia towaru przed 30 dniami od otrzymania „permiso previo" dewizę można otrzymać dopiero po upływie tego terminu, zaś w razie nadejścia towaru po 120 dniach od uzyskania „permiso previo", t. j. po upływie ważności zezwolenia dewizowego, uzyskanie przydziału dewiz po kursie oficjalnym wogóle nie jest możliwe i wobec tego w tym wypadku należność może być przekazana jedynie po kursie wolnym, który jest, jak wiadomo, wyższy od oficjalnego.

7) **Przy ustalaniu ceny kupna za towar, cena ta może być ustaloną w jakiejkolwiek walucie.** Z punktu widzenia ogólnych interesów polskich towary polskie powinnyby być sprzedawane w złotych, chwilowo jednak zasada sprzedaży w złotych byłaby trudną do przeprowadzenia, ponieważ w notowaniach t. zw. oficjalnych (ustalanych przez władze dewizowe na podstawie funta angielskiego), złoty jest z reguły notowany nieco wyżej w stosunku do jego wartości kursowej na innych rynkach zagranicznych.

W tej chwili zatem, dla uniknięcia podrożenia polskich ofert, **jest wskazanem kalkulować ceny towarów polskich we frankach francuskich, lub szwajcarskich, z wyjątkiem towarów, których ceny ze względu na konkurencję z towarem angielskim muszą być kalkulowane w funtach angielskich.**

8) **W wypadku sprzedaży towaru Fob port polski powinny być koszty transportu włączone do faktury,** poświadczonej przez Konsulat Argentyński w Polsce, ponieważ w przeciwnym wypadku na pokrycie tych kosztów nie będzie można uzyskać przydziału dewiz.

9) **Kopja faktury winna być dołączona do dokumentów towarowych** i przesłana wraz z temi dokumentami Bankowi przeprowadzającemu inkaso.

Powyższa kopja jest niezbędną dla sporządzenia deklaracji celnej w wypadku, kiedy firma argentyńska z jakiegokolwiek powodu odmawia przyjęcia towaru, lub z tem przyjęciem zwleka.

10) **W razie sprzedaży towaru na kredyt, traty ciągnione na firmę argentyńską winny mieć termin płatności ustalony w pewien czas po okazaniu,** względnie przedstawieniu do akceptu, a nie w pewien czas od dnia wystawienia traty, co zupełnie tutaj nie jest w użyciu.

11) Jest w interesie każdej firmy eksportowej polskiej wszystkie tranzakcje załatwiać przez Bank P. K. O., ponieważ ten Bank jest zainteresowany w rozwoju polskiego eksportu do Argentyny i dlatego dokładać będzie zawsze wszelkich starań, aby zlecenia polskie były załatwione jaknajpunktualniej i najsumienniej.

Ponadto Bank P. K. O., pozostając w ścisłej łączności z Poselstwem R. P., rozporządza większemi możliwościami skutecznej interwencji u władz argentyńskich we wszystkich wypadkach, kiedy interwencje takie byłyby potrzebne, czy to z powodów wynikających z tut. reglamentacji obrotu dewizami, czy też z jakichkolwiek innych.

Z ŻYCIA REPUBLIK ŁACIŃSKO-AMERYKAŃSKICH

I. PRODUKCJA, HANDEL, FINANSE I T. D.

ARGENTYNA

Sytuacja gospodarczo - finansowa. Na otwarciu tegorocznej sesji parlamentarnej Prezydent Republiki Generał Justo przedstawił parlamentowi orędzie rządowe, w którem poświęcił dużo miejsca akcji rządowej na odcinku gospodarczo - finansowym, stwierdzając wyraźną poprawę sytuacji w całym kraju. Ze sprawozdania tego podajemy w skróceniu kilka ważniejszych informacyj:

By zmniejszyć budżet wydatków i ciężary państwowe, rząd przeprowadził konwersję długu wewnętrznego, która dała państwu oszczędności około 30 miljonów pesów. Przy interwencji rządu nastąpiło też obniżenie stopy %% zarówno w zobowiązaniach publicznych jak i w zobowiązaniach prywatnych. Banki, które pobierały dawniej 7 — 8% od pożyczek lub dyskonta, stosują obecnie następujące dyskontowe stawki: 5% dla rolników i hodowców, $5^1/_2$% dla kupców i przemysłowców, $6^1/_2$% od dyskonta prywatnego i kredytu otwartego. Dług wewnętrzny i zagraniczny państwa zwiększył się w stosunku do roku poprzedniego o 20,7 milj., wynosząc dn. 31.XII 1933 r. 3.321 milj. pesów, na co złożyły się inwestycje rządowe w robotach publicznych dla zmniejszenia bezrobocia, skonsolidowanie otwartych długów państwa z poprzedniego okresu i deficyt budżetowy w kwocie 24.6 milj. pesów. Państwo nie zaniechało jednak regulowania swych zobowiązań ani wewnętrznych, ani zagranicznych, a dla pokonania trudności dewizowych rząd przeprowadził szereg operacyj kredytowych w Europie i Ameryce Północnej na sumę około 308 milj. pesów, które umożliwiły spłacenie wszystkich wierzytelności zamrożonych. By uniknąć dalszych komplikacyj natury dewizowej oraz przystosować kurs pesa do nowych warunków gospodarczych kraju, rząd zmienił w końcu listopada r. ub. system reglamentacji dewizowej, wprowadzając t. zw. wstępne pozwolenia na przydział dewiz dla importerów oraz sprzedaż dewiz z licytacji. Ponadto przywrócono wolny obrót dewizami niepochodzącemi z eksportu. Dla poprawienia sytuacji producentów i eksporterów zboża utworzono specjalny fundusz interwencyjny, pochodzący z różnic kursowych między kupnem i sprzedażą dewiz eksportowych.

Te i cały szereg innych zarządzeń rządowych osłabiły skutki kryzysu i przyczyniły się do ożywienia gospodarczego w całym kraju. Obroty w handlu zagranicznym wzrastają i zwiększa się saldo dodatnie bilansu handlowego. Sytuacja i obroty bankowe znacznie się poprawiły, a w przemyśle i handlu ujawnia się rozszerzenie działalności. Minął również okres stagnacji w ruchu budowlanym i obrocie nieruchomościami. Wogóle we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego przejawia się, w/g. orędzia Prezydenta, nastrój zdecydowanej poprawy.

Ekspansja japońska. — Wskutek zmniejszonego wywozu towarów argentyńskich do Japonji, importerzy towarów japońskich do Argentyny natrafiają ostatnio na trudności w uzyskaniu dewiz ze strony Urzędu Kontroli Dewiz i zmuszeni są nieraz zaopatrywać się w potrzebne dewizy na wolnym rynku. W związku z tem Minister Rolnictwa, p. Duhan, oświadczył, że należy skończyć z poglądem, jakoby Argentyna była rynkiem otwartym dla wszelkiego towaru zagranicznego bez względu na to, skąd on pochodzi. Argentyna jest zdecydowana kupować tylko u tych, którzy u niej kupują.

W związku z tą sytuacją przybyli do Buenos Aires delegaci przemysłu japońskiego, pp. Tikara i Tahima, którzy prowadzili ostatnio pertraktacje z czynnikami rolniczemi i handlowemi w sprawie poważnych zakupów wełny, mięsa, pszenicy i bawełny, wzamian za co Argentyna miałaby zwiększyć swe zakupy towarów włókienniczych w Japonji.

Na rynku argentyńskim znajduje się obecnie wielka liczba japońskich agentów handlowych, którzy oferują w dalszym ciągu swe towary po cenach niższych od konkurencji o 10 — 40%.

Import papieru i tektury wynosił w r. 1933 około 22,6 miljonów pesów złotych, a w 1-em półroczu r. b. — 25,7 miljonów pesów pap. Najważniejszą pozycję stanowi papier gazetowy, który jest przywożony głównie z Kanady, Niemiec i Finlandji, częściowo ze Szwecji, Austrji i innych krajów. Niektóre gatunki papieru i tektury są już wyrabiane w kraju, ale przywóz z zagranicy jest jeszcze poważny. Tektura przywożona jest głównie z Holandji, Finlandji, Skandynawji, Czechosłowacji, Niemiec i Anglji. Grubsze gatunki tektury przywożone są w pakach po 100 arkuszy, rozmiarów 76 × 112 cm., wagi 260, 300, 350, 400 i 450 gr. na 1 m. kw. Cieńsza tektura wagi 200 — 400 gr na 1 m. kw. w różnych kolorach przywożona też jest w pakach po 100 arkuszy rozmiarów 50 × 60 i 56 × 76 cm. Zamówienia uskuteczniane są zwykle w ilościach po 500 arkuszy.

Ruch pasażerski: W pierwszych 5 miesiącach r. b przybyło do Argentyny 3.345 pasażerów I klasy i 9.467 pasażerów II i III klasy, czyli razem 12.812 osób, podczas gdy w tymsamym okresie 1933 r. przybyło tylko 12.062 pasażerów. Wśród imigrantów przeważają Włosi, Hiszpanie, Niemcy i Polacy.

BRAZYLJA

Sytuacja ogólna. W lipcu rb. konstytuanta zakończyła swe prace i ogłosiła dn. 16 tegoż miesiąca nową konstytucję. W ten sposób został zakończony okres rządów dyskrecjonalnych, który trwał od 3.X.1930 r. Szef Rządu Prowizorycznego, **Getutio Vargas,** został w kilka dni później obrany konstytucyjnym Prezydentem Republiki i uformował nowy rząd, w którym biorą udział: J. Carlos de Macedo Soares, jako Minister Spraw Zagranicznych i Arthur de Souza Costa, jako Minister Skarbu. W wywiadzie, udzielonym w kilka dni po wyborze, Prez. Vargas oświadczył, że zarówno w dziedzinie polityki międzynarodowej, jak i w dziedzinie polityki finansowej, kawowej i handlowej, rząd konstytucyjny będzie kontynuował dzieło rządu rewolucyjnego.

Główna uwaga rządu skupiona jest obecnie na unormowaniu sytuacji walutowo-finansowej kraju.

Deficyt budżetowy na r. 1934/35 ma dojść do 500 miljonów milrejsów, a Ministerstwo Skarbu nie znajduje źródeł na pokrycie tego niedoboru. Również budżety wielu rządów stanowych zamykają się deficytem. Saldo bilansu handlowego, jakkolwiek się poprawia, nie odrzuca jeszcze takich nadwyżek, któreby pozwalały na podjęcie normalnej obsługi długów publicznych zagranicą. Te trudności na rynku finansowym i walutowym odbijają się oczywiście na sytuacji gospodarczej całego kraju, która wykazuje już zarówno w dziedzinie produkcyjnej, jak i handlowej, pewne ożywienie, głównie dzięki przywróceniu równowagi na rynku kawowym.

Konstytucyjne ograniczenie imigracji. Nowa konstytucja, uchwalona w czerwcu r. b. przez Konstytuantę, zawiera następujące postanowienia, dotyczące imigracji, których nie było w poprzedniej konstytucji z r. 1891:

„Wstęp imigrantów na terytorjum państwa podlegać będzie koniecznym ograniczeniom pod względem rasy, zdolności obywatelskiej i cywilnej imigranta. Roczna imigracja z poszczególnych państw **nie może przekraczać** 2% ogólnej liczby imigrantów danej narodowości, osiedlonych tutaj w ostatnich 50 latach".

„Zabrania się koncentrowania imigrantów w jakimkolwiek punkcie terytorjum Republiki, przyczem oddzielna ustawa ureguluje kwestje doboru, miejsca osiedlenia i asymilacji obcokrajowców".

Wprowadzenie tego artykułu do konstytucji zostało wywołane kampanją, prowadzoną przez szereg miesięcy w prasie brazylijskiej przeciwko imigracji japońskiej i syryjskiej. Ponieważ ilość Japończyków osiadłych dotychczas w Brazylji jest stosunkowo niewielka i zaczęła się zwiększać dopiero w ostatnich latach, wskutek tego roczna kwota imigracyjna dla tej narodowości będzie musiała być obecnie ograniczona. Ciekawa jest też kwestja, na jakich kryterjach statystycznych będą opierać się władze brazylijskie przy ustalaniu liczby Polaków, osiadłych w Brazylji w ostatniem 50-leciu, gdyż statystyki imigracyjne Brazylji wyszczególniają Polaków dopiero po wojnie europejskiej.

Zapasy kawy. W/g oświadczenia Prezesa Departamentu Kawowego, wolne zapasy kawy w Brazylji na 31 lipca r. b. wynosiły 19.921.000 worków, z czego 11.614.000 worków służy jako zabezpieczenie pożyczki Ł. 20 miljonów. Ponieważ w sierpniu zniszczono 1.147.000 worków, pozostaje jeszcze wolny zapas zaledwie 2.160.000 worków, podczas gdy zapasy z r. 1930 sięgały ok. 40 milj. worków W najbliższym czasie ma być już zaniechana akcja niszczenia kawy, gdyż równowaga produkcji i konsumpcji została przywrócona.

Zbiory kawy na rok 1934/35 obliczane są na 14.102.000 worków, z czego 8.388.000 worków przypada na Sao Paulo, 2.867.000 worków na Minas Geraes, 1.250.000 na Espirito Santo, reszta na pozostałe stany.

Handel zagraniczny w I-em półroczu r. b. przedstawia się w porównaniu z I-em półroczem r. ub. następująco:

	w tonnach		w 1.000 milrejsów	
	1933	1934	1933	1934
Przywóz	1.942.929	1.949.983	995.493	1.137.782
Wywóz	807.566	975.758	1.353.408	1.661.078
Saldo	—	—	357.915	523.296

BOLIWJA

Sytuacja gospodarcza. Biuletyn Banku Centralnego Boliwji podkreśla, że jednym z czynników, który najsilniej neutralizuje skutki kryzysu i wojny, są dobre ceny podstawowego produktu dla gospodarstwa boliwijskiego, t. j. cyny. Kontyngent eksportowy, przyznany Boliwji przez Komitet Międzynarodowy na rok 1933 w wysokości 14.687 ton, zostanie prawdopodobnie powiększony o 4.000 ton w r. 1934. W przemyśle fabrycznym zaznaczyła się też silna poprawa. Wskutek spadku importu i trudności dewizowych szereg gałęzi przemysłowych, jak włókiennictwo, mydlarstwo, przemysł konserwowy, spożywczy i t. d., znajduje się w stanie kwitnącym.

Sytuacja dewizowa kraju jest uzależniona od konfliktu zbrojnego z Paragwajem. Kurs boliviana na giełdzie oficjalnej wynosi 4,13 za dolara, podczas gdy na czarnej giełdzie dolar sprzedawany jest po 10—11 bolivianów, a Ł. ang. po 60—70 bolivianów.

CHILE

Sytuacja gospodarcza i walutowa. Wskaźniki produkcji przemysłowej i górniczej, cen, operacyj giełdowych, handlu zagranicznego i stanu bezrobotnych z pierwszego półrocza r. b. pozwalają wnioskować, że następuje na wszystkich odcinkach życia gospodarczego wyraźna poprawa. Produkcja wyrobów włókienniczych, cementu, papieru, mydła, wyrobów tytuniowych, szklanych i t. d. wzrosła o kilkadziesiąt, a nawet więcej %% w stosunku do r. 1931 i 1932. Produkcja złota, która w r. 1930 dała 645 kg., doszła w pierwszych 6 miesiącach r. b. do 3.275 kg. Liczba bezrobotnych spadła do 20 tys. Bank Centralny (emisyjny), pragnąc zadośćuczynić zwiększonemu zapotrzebowaniu na kredyt, podjął nanowo politykę inflacyjną. Obieg pieniężny od września r. ub. zwiększył się o blisko 12%, a w pewnych dniach dochodził do 940 miljonów pesów, czyli zwiększył się w stosunku do okresu przedkryzysowego o przeszło 150%. Osłabiło to oczywiście kurs pesa, który w notowaniach nieoficjalnych poważnie się obniżył. Podczas gdy notowania oficjalne podawały 48—49 pesów za Ł. ang., na czarnej giełdzie sprzedawano funty po 128—132 pesów. Minister Skarbu studjuje od dłuższego czasu możliwości zliberalizowania ograniczeń dewizowych i przystosowania kursu pesa do rzeczywistej wartości rynkowej. Dalsza oficjalna dewaluacja pesa wymaga jednak specjalnej ostrożności, gdyż Chile posiada jeszcze bardzo poważne zobowiązania prywatne w walutach obcych, które wskutek ograniczeń dewizowych nie mogły być dotychczas zlikwidowane. Na rynku handlowym panuje ożywienie. Importerzy uzupełniają swe zapasy, wyczerpane wskutek trudności dewizowych, i poszukują towaru. Mimo konkurencji przemysłu krajowego, dobry towar zagraniczny może liczyć na zbyt.

Standaryzacja eksportowa. Rząd chilijski wydał zarządzenie, na mocy którego produkty eksportowe będą podlegały jednostajnej w całem państwie standaryzacji i klasyfikacji. Przy eksporcie towaru z Chile będą wydawane zaświadczenia, które pozwolą odbiorcy zagranicznemu zorjentować się w jakości i pochodzeniu towaru.

Handel zagraniczny kształtuje się następująco:

przeciętna miesięczna	W miljonach pesów złotych Wywóz	Przywóz
1930	110,5	116,4
1931	68,6	54,1
1932	24,2	17,8
1933	29,6	15,1
1934 styczeń	29,5	14,3
luty	46,6	12,9
marzec	64,6	12,7
kwiecień	47,6	16,9
maj	32,7	15,8
czerwiec	41,2	15,3

Spadek przywozu, który został już zahamowany, tłumaczy się z jednej strony utrudnieniami dewizowemi, z drugiej strony silnym wzrostem krajowej produkcji fabrycznej.

EKWADOR.

Sytuacja gospodarcza i dewizowa: W pierwszym kwartale r. b. nastąpiło silne ożywienie obrotów zarówno w handlu importowym i detalicznym jak i w handlu eksportowym. Wywóz wyniósł 21,5 miljona sucrów, a przywóz 9,9 miljona, podczas gdy w tymsamym okresie 1933 obroty wywozowe osiągnęły tylko 7,9 milj. a przywozowe 6,9 milj. sucrów. Wzrost obrotów, wynoszący 48% względnie 31%, tłumaczy się częściowo dewaluacją waluty ekwadorskiej, spowodowaną zniesieniem wymienialności banknotów na złoto i zwiększeniem obiegu pieniężnego. W kwietniu nastąpiło jednak załamanie w sytuacji gospodarczo - walutowej kraju. Kurs sucra zaczął pod wpływem spekulacji spadać, mimo że wywóz i ceny na kakao, główny produkt eksportowy, wykazywały tendencję zwyżkową, i że import nie przekraczał nawet połowy wartości eksportu. By przeciwdziałać trudnościom dewizowym, Rząd wprowadził d. 30.IV r. b. zakaz przywozu szeregu artykułów zagranicznych jako zbędnych (masła, mąki, sardynek, likierów, tkanin włókienniczych i t. p.). Zakaz ten wywołał jednak niezadowolenie w kraju i liczne interwencje rządów zagranicznych, wobec czego został po miesiącu cofnięty. Sucre, który w kwietniu spadł do poziomu nienotowanego poprzednio (12 sucrów za 1 dol. amer.), poprawił się ostatnio, częściowo dzięki interwencji Banku Centralnego. Ostatnio notowano około 53 sucrów za 1 Ł ang., czyli około 10,20 sucrów za dolar amerykański. Wskutek rozluźnienia ograniczeń dewizowych importerzy mają możność nabywania dewiz bez ograniczeń, gdyż tylko 25% walut eksportowych podlega oficjalnej kontroli dewizowej, a 75% dewiz pozostaje do dyspozycji eksporterów, którzy sprzedają je z wolnej ręki. **Zwlekanie więc z zapłatą towarów ze strony importerów pod pretekstem trudności dewizowych jest nieusprawiedliwione.**

Dostawy kakao do Guayaquilu wzrosły w pierwszem półroczu r. b. o przeszło 60% w stosunku do tegoż okresu roku poprzedniego.

Obroty w handlu zagranicznym za I-e półrocze r b szacowane są przez rząd na 50 milj. sucrów w wywozie i 26 milj. sucrów w przywozie, co oznacza prawie że podwojenie obrotów w stosunku do roku ub.

KOLUMBJA

Nowy Prezydent, Dr. Alfonso Lopez, który objął w dn. 7.VIII r. b. Prezydenturę Republiki z rąk swego poprzednika, Dr. Enrique Olaya Herrera, jest synem jednego z najbardziej poważanych w kraju finansistów. W ciągu ostatnich lat odgrywał on czołową rolę w polityce swego kraju. Był organizatorem i duszą kampanji, która doprowadziła w r. 1930 do wyboru liberalnego Prezydenta po 46 latach panowania konserwatystów. Stojąc na czele partji liberałów, zapewnił zwycięstwo tej partji we wszystkich prawie okręgach. Poprzednio poświęcał się karjerze dyplomatycznej, a ostatnio pełnił funkcje Ambasadora w Londynie, gdzie zetknął się i zawiązał przyjaźń z obecnym Prezydentem, a ówczesnym Ambasadorem Peru, generałem Benavidesem, i zapoczątkował z nim pertraktacje dla zlikwidowania zatargu granicznego pomiędzy Kolumbją a Peru. W końcu r. ub. był prezesem delegacji Kolumbijskiej na Konferencję Panamerykańską w Montevideo, gdzie dał się poznać jako wytrawny polityk i orędownik spraw panamerykańskich. Jako Prezydent z ramienia partji liberalnej, ma do zrealizowania szeroki program polityczny i gospodarczy, który ma zapewnić tej bogatej i dobrze zorganizowanej republice dalszy wzrost dobrobytu i porządku społecznego.

Przed objęciem władzy złożył wizyty rządom na Kubie i w Stanach Zjednoczonych A. P., następnie w Meksyku i republikach środkowo-amerykańskich. Jako prezes delegacji kolumbijskiej na VII konferencję panamerykańską w Montevideo, odwiedził różne republiki południowo-amerykańskie.

Sytuacja gospodarcza. Ostatni Biuletyn „Banco de la Republica" ocenia sytuację kraju następująco:

„Co się tyczy interesów, można powiedzieć, że przejawiają się w dalszym ciągu oznaki poprawy i że należy się spodziewać przyspieszenia tego procesu wobec zakończenia konfliktu granicznego. Poprawa ta będzie jednak dokonywana powoli, gdyż jesteśmy zaledwie w okresie rekonwalescencji. A likwidacja kryzysu będzie kosztowna i rozległa, szczególnie w dziedzinie fiskalnej, wobec wysokich wydatków związanych z demobilizacją wojskową, dalej wobec poważnych zobowiązań, które nie zostały uregulowane i wobec konieczności utrzymania i udoskonalenia środków obrony narodowej. Mimo tych okoliczności można liczyć na zdecydowaną zmianę w sytuacji kraju dzięki odradzaniu się zaufania i spokoju. Narazie należy zanotować stałą zwyżkę cen na prawie wszystkie produkty i walory, wywołaną w dużej części zwiększeniem obiegu pieniężnego w związku z koniecznościami obrony narodowej. Zbiory tegoroczne kawy obliczane są na 30 — 50% zbiorów zeszłorocznych. Ten spadek produkcji jest jednak zrekompensowany wyższemi cenami, które się obecnie utrzymują na rynkach światowych.

Działalność przemysłowa i górnicza rozszerza się z każdym dniem, czego nie można powiedzieć jednak jeszcze o handlu, na którym odbijają się ostatnie wahania kursowe.

Dochody państwowe w pierwszych 5 miesiącach wyniosły 16,6 miljonów pesów, czyli o 1,5 miljonów więcej niż przewidziano w budżecie.

Handel zagraniczny kształtuje się następująco:

		W 1.000 pesów	
		Wywóz	Przywóz
1934	styczeń	7.987	5.838
	luty	13.873	4.363
	marzec	12.944	4.608
	kwiecień	16.088	6.378

Wywóz ważniejszych produktów w pierwszych 4 miesiącach r. b. i ub. w 1000 pesów:

	1933	1934
kawa	17.655	33.564
nafta	2.818	6.003
złoto	—	6.024
banany	1.394	2.285
platyna	510	1.346
skóry surowe	544	1.119

PARAGWAJ

Sytuacja handlowa jest w dalszym ciągu pod silnym wpływem konfliktu wojennego z Boliwją. O ile handel eksportowy rozwija się naogół normalnie, o tyle w imporcie panuje silny zastój. Szeregu artykułów zagranicznych brak na rynku. Stopa życiowa kraju jest jednak jeszcze tak niska, że zahamowanie importu nie odbija się na biegu życia gospodarczego. Pozatem powstają coraz to nowe zakłady przemysłowe, które starają się wykorzystać sytuację i rozpoczynają produkcję artykułów, które dotychczas były importowane z zagranicy.

Tegoroczne zbiory bawełny mają być wyjątkowo dobre i przekraczać wszystkie dotychczasowe zbiory. Ocenia się tę produkcję na 20.000 ton. Cena rynkowa loco Asuncion wynosi 6—8 pesów paragwajskich.

PERU.

Sytuacja gospodarcza. Zlikwidowanie sporu z Kolumbją podziałało bardzo dodatnio na nastroje w sferach gospodarczych. Obroty w handlu zagranicznym wzrastają w dalszym ciągu zarówno po stronie wywozu jak i przywozu. W I-ym kwartale r. b. przywóz wzrósł do 33,7 miljonów solów, podczas gdy w r. ub. wynosił tylko 19,3 miljonów solów.

Wywóz wyniósł 56,2 milj. solów (r. 1933 — 43,4 milj.), wobec czego saldo dodatnie stanowi 22,4 milj. solów. Wzrost przywozu, znacznie większy aniżeli wywozu, tłumaczy się zwiększeniem zdolności nabywczej ludności wskutek zwiększającego się wywozu i ożywienia gospodarczego oraz wzmagającego się zaufania do stabilizacji stosunków.

Banki wykazują również wzrost operacyj we wszystkich działach. Emisja banknotów, która wzrosła z 76,7 milj. w r. 1932 do 114 milj. solów w marcu r. b., została zahamowana, a Bank Centralny wykazuje zmniejszenie obiegu pieniężnego, co odbiło się korzystnie na notowaniach sola, który się w ostatnich miesiącach poprawił.

Zbiory bawełny dały 270.000 bel w stosunku do 250.000 bel w r. ub. Około 60% zbiorów zostało już zakontraktowanych przez odbiorców zagranicznych.

Obroty w porcie Callao wykazują w pierwszych 5 miesiącach r. b. w wywozie 30.980 tonn, w przywozie 144.653, podczas gdy w r. ub. załadowano tylko 21.824 ton, a wyładowano 97.763 ton towaru.

URUGWAJ

Sytuacja gospodarcza w produkcji i handlu wykazuje w I-em półroczu rb. lekką poprawę. Natomiast brak oznak poprawy w dziedzinie finansów państwowych. Deficyt budżetowy za okresy 1931-33 wyniósł b isko 12 milj. pesów. Nieskonsolidowane długi Skarbu Państwa obliczane są na ok. 31 milj. pesów.

Nadwyżka budżetowa, która wyniosła w pierwszych 5-ciu miesiącach rb. 1.474.000 pesów, została w całości pochłonięta w czerwcu rb. Skarb Państwa zaciągnął w prywatnych bankach pożyczkę w wysokości 2,5 milj. pesów. Ponieważ zwiększenie podatków jest narazie b. trudne, zrównoważenie budżetu państwa zależy całkowicie od ścisłego zastosowania polityki oszczędnościowej.

Handel zagraniczny wyniósł w I-ym kwartale r. 1934 i 1933: w pesach:

	Styczeń/marzec 1933	Styczeń/marzec 1934
Przywóz (wartość oficjalna)	13.790.746	15.689.045
Wywóz (wartość rzeczywista)	17.977.620	21.764.353
	31.768.366	37.453.398

Ważniejszymi kontrahentami byli w tym okresie::

	Przywóz pesów	Wywóz pesów
Anglja	2.869.166	5.452.992
St. Zjedn. A. P.	2.862.073	2.067.364
Argentyna	1.498.863	1.044.321
Niemcy	1.437.244	4.457.591
Z. S. R. R.	1.102.322	—
Brazylja	932.732	906.350
Włochy	921.499	1.923.721
Belgja	497.738	1.437.919
Japonja	420.540	241.960
Francja	349.622	1.938.590

Niemiecka misja handlowa, przebywająca w Ameryce Południowej, odwiedziła również Montevideo w celu zawarcia ewentualnego porozumienia, opartego na wymianie produktów między Niemcami i Urugwajem.

WENEZUELA

Sytuacja finansowa: W/g ostatniego orędzia Prezydenta Republiki, generała Gomez'a, rok 1933 został zamknięty ponownie nadwyżką budżetową, a rezerwy skarbowe zostały powiększone o 15 milj. bolivarów i doszły do 83.6 milj. bolivarów. Pozatem rząd wydał w tym roku dodatkowo na roboty publiczne 33 milj. bolivarów i regulował normalnie wszystkie zobowiązania bieżące Skarbu. Należy przytem podkreślić, że **Wenezuela jest jednem z tych nielicznych państw na świecie, które nie mają żadnych długów wewnętrznych ani zagranicznych.**

Przemysł naftowy: Wenezuela zajmuje obecnie 3-cie miejsce w produkcji światowej nafty (po St. Zjedn. A. P i Rosji). W r. 1933 wydobycie nafty doszło do 119 milj. baryłek i zwiększyło się o 2.5 miljona baryłek w stosunku do roku poprzedniego. W I-em półroczu r. b. produkcja osiągnęła 9.529.438 ton metrycznych, z czego 8,9 miljonów zostało wyeksportowane zagranicę.

Ludność. W/g danych urzędowych, Wenezuela posiadała na 31.XII.1934 — 3.294.442 mieszkańców.

MEKSYK

Sytuacja gospodarcza. Ostatnie wybory prezydencjalne, które na terenie amerykańskim są zwykle wielkiem zdarzeniem narodowem i odbijają się deprymująco na sytuacji polityczno-gospodarczej danego kraju, miały przebieg spokojny i nie wywołały poważniejszej zmiany w atmosferze życia gospodarczego. Ożywienie w działalności produkcyjnej i handlowej, które zaznaczyło się już w zeszłym roku, trwa w dalszym ciągu. 6-letni plan gospodarczo-narodowy, opracowany w zeszłym roku, realizowany jest z całą energją na wszystkich odcinkach. W ostatnich miesiącach (letnich), na które przypada okres deszczowy, zaznaczyło się pewne osłabienie tętna poprawy, ale jest to zjawisko sezonowe, które powtarza się corocznie. Według ostatnich danych, sytuacja w poszczególnych gałęziach życia gospodarczego przedstawia się następująco: Zbiory pszenicy, bawełny i kukurydzy będą prawdopodobnie mniejsze niż w roku poprzednim. Rafinerje cukru zakończyły już kampanję a ostateczna produkcja szacowana jest na 200.000 ton, co wystarczy na pokrycie konsumpcji krajowej. Sytuacja przemysłu cukrowego jest lepsza niż kiedykolwiek od r. 1930, wobec czego szereg przedsiębiorstw mogło zlikwidować zaległe zobowiązania.

W dziedzinie produkcji górniczej i mineralnej, która w roku ubiegłym i na początku rb. wykazywała stały wzrost wydobycia, nastąpiło pewne zahamowanie. Wskaźniki produkcji złota, srebra, miedzi, cynku i ołowiu podnoszą się w dalszym ciągu i przekraczają znacznie przeciętne z r. 1932 i 1933. Zwiększa się również wydobycie nafty i prowadzone są intensywne poszukiwania nowych źródeł, z których niektóre już są eksploatowane. Zużycie energji elektrycznej jest znacznie większe niż w roku poprzednim, co przypisać należy w głównej mierze zapotrzebowaniu na prąd przemysłowy i ożywieniu działalności produkcyjnej we wszystkich gałęziach.

Fabryki włókiennicze pracują normalnie, jakkolwiek daje się zauważyć osłabienie popytu, co wywołuje zwiększenie się zapasów fabrycznych.

Fabryki stali otrzymały do wykonania zamówienia na szereg artykułów konstrukcyjno-budowlanych. Przemysł obuwiowy w dalszym ciągu zwiększa swe operacje i pracuje w 70% swej zdolności. Fabrykanci mydła pracują natomiast ze zmniejszoną wydajnością.

Sytuacja banków jest dobra, płynność bardzo wysoka. Stopa dyskontowa waha się od 6 — 12% z przewagą 7 — 8%. Kurs pesa utrzymuje się narówni z kursem dolara w relacji 3,60 pesów za 1 dolara.

Obroty w handlu zagranicznym wzrastają po stronie wywozu i przywozu. Również w handlu wewnętrznym panuje ożywienie, jakkolwiek miesiące letnie są zawsze słabsze ze względu na porę deszczową.

Wykaz cen hurtowych okazuje spadek z 97,8% w kwietniu do 95,6% w maju, przedewszystkiem dzięki spadkowi cen krajowych artykułów spożywczych, jak kawy, grochu, żyta, pszenicy, ryżu, cukru i mięsa.

Przewozy kolejowe, towarowe i pasażerskie, utrzymują się też na wysokim poziomie i przekraczają cyfry ruchu z roku ub.

Handel zagraniczny w miljonach pesów:

		Wywóz	Przywóz
1932	przeciętna mies.	25,39	15,08
1933	„ „	30,41	20,37
1934	styczeń	38,78	24,63
	luty	56,93	24,07
	marzec	56,30	24,76
	kwiecień	47,63	30,90
	maj	61,68	30,13
	czerwiec	52,83	30,56

Kongres środkowo - amerykańskich Izb Handlowych odbędzie się w miesiącu październiku w Meksyku. Organizacją Kongresu zajmuje się Federacja Izb Handlowych w Meksyku.

GUATEMALA.

Sytuacja gospodarcza. Zwykły letni zastój w życiu gospodarczem Guatemali, wynikający z sezonowej przerwy w załadowaniach kawy, zaznaczył się silniej w ciągu czerwca z powodu niezwykle obfitych deszczów. Mimo to importerzy oraz detaliści stwierdzają, że cyfry sprzedaży, jakkolwiek niższe od cyfr z pierwszych miesięcy r. b., przekraczają jednak znacznie odnośne cyfry z r. 1933 i że zapasy zwiększyły się znacznie. Dane statystyczne wykazują wielki wzrost handlu zagranicznego w stosunku do tegoż miesiąca r. 1933. Eksport bananów w miesiącu maju przewyższył wszelkie dotychczasowe załadunki bananów z Guatemali w ciągu 1 miesiąca, co należy przypisać przedewszystkiem szkodom, wyrządzonym przez burze w sąsiednich terenach bananowych.

W kołach bankowych panuje nastrój zdecydowanie optymistyczny. Plantatorzy kawy mają przy obecnych cenach zapewnioną rentowność.

Zbiór kawy i sytuacja rynkowa. Wg. danych „Officina Central del Cafe", wywóz kawy w r. 1933/34 do 31 maja r. b. wyniósł około 960.000 kwintali, podczas gdy w r. 1932/33 doszedł tylko do 804.000 kwintali. Plantatorzy kawy sprzedali już w całości swe tegoroczne zbiory 51% zbiorów zakupiły firmy niemieckie, 19% — północno-amerykańskie, 14% — holenderskie, pozostałość Szwecja, Francja i inne kraje. Przewaga firm niemieckich w zakupie kawy guatemalskiej tłumaczy się tem, że wielka ilość plantacyj kawowych jest w rękach właścicieli niemieckich lub niemieckiego pochodzenia. Wskutek pomyślnej sytuacji na rynku kawowym ożywia się również handel importowy. Najżywszą działalność ujawniają jednak firmy japońskie względnie ich przedstawiciele.

II. PERTRAKTACJE I UMOWY HANDLOWE

ARGENTYNA.

Układy handlowe. Oprócz układu handlowego i dewizowego, zawartego w roku zeszłym z Wielką Brytanją, rząd argentyński podpisał jeszcze podobne układy w roku ubiegłym i bieżącym z Belgją, Holandją i Szwajcarją, oraz prowadzi pertraktacje z szeregiem innych krajów. W układach tych, opartych na klauzuli najwyższego uprzywilejowania, Argentyna gwarantuje drugiej stronie przydział dewiz dla importu w granicach eksportu argentyńskiego do danego kraju.

Układ handlowo - dewizowy z Niemcami. Niemiecka misja handlowa, która wyjechała w sierpniu do Ameryki Południowej, przeprowadziła już z rządem argentyńskim pertraktacje w sprawie uregulowania obrotów handlowych i rozrachunków dewizowych między obu krajami. Naskutek tych pertraktacyj doszło między niemieckim „Reichsbank" a argentyńskim Urzędem Kontroli Dewiz do zawarcia umowy, na mocy której Niemcy zobowiązują się do dodatkowych zakupów towarów argentyńskich na 10 miljonów Rm. wzamian za co Argentyna zgodziła się na postawienie całej tej sumy, po potrąceniu pewnego procentu na obsługę długów zagranicznych, do dyspozycji eksporterów niemieckich. Wpływy z zakupów towarów argentyńskich mają być wykorzystane częściowo również na odmrożenie należności eksporterów niemieckich z okresu od lutego 1933 do stycznia 1934 r.

Tranzakcje, zawarte w ramach nowego układu, mogą przechodzić wyłącznie przez rachunki u korespondentów Banku Rzeszy w Buenos Aires. Urząd Kontroli Dewiz będzie udzielał tylko pod tym warunkiem dodatkowych pozwoleń na przydział dewiz. Każde pozwolenie na przydział dewiz jest zaopatrzone pieczątką z napisem: **„Dodatkowa kwota przywozowa z Niemiec".** Niemieccy importerzy towarów argentyńskich muszą przeprowadzać swe tranzakcje w ramach nowego układu tylko za pośrednictwem Banku Rzeszy w Berlinie.

CHILE.

Układy kompensacyjno - clearingowe. Chile posiada obecnie 11 układów kompensacyjnych, a mianowicie: z Anglją. Belgją i Luksemburgiem, Czechosłowacją, Danją, Francją, Hiszpanją, Holandją, Niemcami, Szwajcarją, Szwecją i Włochami. Każdy z tych układów reguluje bieżące obroty handlowe i likwiduje jednocześnie zaległe należności, zamrożone w Chile. Większość tych układów opiera się o wywóz saletry i miedzi, które stanowią podstawowe produkty eksportowe Chile.

Podpisanie układu z Niemcami. Naskutek pertraktacyj, przeprowadzonych przez niemiecką delegację handlową, która obecnie bawi w Ameryce Południowej, został podpisany dn. 4.IX. r. b. między obu krajami nowy układ handlowy, na mocy którego Niemcy zobowiązują się zakupić większą ilość produktów chilijskich, wzamian za co Chile będzie kupowało większe ilości artykułów niemieckich, głównie elektrycznych i optycznych.

Nowy układ, oparty na klauzuli najwyższego uprzywilejowania, gwarantuje Niemcom tesame korzyści celne, które uzyskała niedawno Francja w formie zniżek celnych na różne produkty francuskie. Pozatem układ ten przedłuża z mocą obowiązującą od 1.VII r. b. układ niemiecko-chilijski z dn. 22.IV.1933.

EKWADOR

Układ kompensacyjny z Francją. W końcu lipca roku 1933 został zawarty między Ekwadorem i Francją układ kompensacyjny, na mocy którego importerzy towarów ekwadorskich we Francji są obowiązani wpłacać 40% należności do „Office de Compensation" w Paryżu we frankach francuskich, a importerzy towarów francuskich w Ekwadorze obowiązani są wpłacać całą należność w walucie ekwadorskiej (sucrach) do Banku Centralnego Ekwadoru. Rozrachunki między importerami i eksporterami następują za pośrednictwem tych dwóch instytucyj.

KOLUMBJA

Zarządzenie clearingowe w stosunku do Niemiec. Rząd kolumbijski wobec spadku wywozu kawy do Niemiec, wywołanego ograniczeniami importowo - dewizowemi w tym kraju, wydał zarządzenie, na mocy którego od dn. 5 września r. b. został wprowadzony przymusowy rozrachunek clearingowy w obrocie towarowym z Niemcami. Dążeniem rządu kolumbijskiego jest poprawienie bilansu handlowego z tym krajem, który kształtuje się ostatnio na niekorzyść Kolumbji.

PERU

Układ handlowy z Francją, podpisany dn. 17 sierpnia r. b. w Paryżu, a obowiązujący od dn. 1 września r. b., przyznaje Peru między innemi kontyngent importowy na kawę w wysokości 15.000 kwintali rocznie, po cle minimalnem, wzamian za co Peru zobowiązało się obniżyć o połowę cła importowe na szampan i koniak francuski i na szereg innych produktów typowo francuskich Układ został zawarty w formie wymiany not i na zasadzie klauzuli najwyższego uprzywilejowania i może być wykorzystany również przez inne narody.

URUGWAJ

Traktat handlowy z Niemcami, zawarty przed kilku miesiącami i wprowadzony w życie dn. 17 maja na okres 2-letni, oparty jest na ogólnej klauzuli najwyższego uprzywilejowania. Nie ma jednak zastosowania do przywilejów, któreby Urugwaj przyznał państwom południowo amerykańskim, lub Niemcy państwom europejskim.

MEKSYK

Umowa handlowa z Włochami. By zapobiec stosowaniu przez rząd włoski taryfy maksymalnej w stosunku do przywozu towarów meksykańskich, zostało zawarte dn 31.VII r. b. na zasadzie wymiany not między zainteresowanemi rządami porozumienie na okres 1-go roku. Strony umawiające się gwarantują sobie wzajemnie stosowanie klauzuli najwyższego uprzywilejowania. Umowa ta ma charakter prowizoryczny i likwiduje stan beztraktatowy, który trwał między obu państwami od 8 lat. W r. 1933 Włochy przywiozły z Meksyku za 6 miljonów, a wywiozły tam za 8 miljonów lirów.

COSTA RICA

Pertraktacje handlowe z Niemcami, prowadzone za pośrednictwem Posła niemieckiego w Ameryce Środkowej, zmierzają do zawarcia umowy handlowej, opartej na zasadach kompensacyjnych. Niemcy mają się zobowiązać do odbioru odpowiedniej ilości kawy, wzamian za co żądają zakupu odpowiedniej ilości artykułów gotowych ze strony Costa Rica.

III. SPRAWY WALUTOWO - DEWIZOWE

ARGENTYNA

Przepisy dewizowe. Na podstawie obecnie obowiązujących przepisów argentyńskich obrót dewizami uregulowany jest w sposób następujący:

Każdy eksporter argentyński, chcąc otrzymać zezwolenie na wywóz towaru zagranicę, musi przedstawić dowód, że dewizę eksportową odstąpił bankowi dewizowemu do dyspozycji Urzędu Kontroli Dewizowej, która wyznacza codziennie kurs kupna. Bez załatwienia tej formalności wywóz produktów argentyńskich jest niemożliwy. Urząd Kontroli Dewizowej sprzedaje nabyte od eksporterów dewizy importerom z licytacji. Powstałe z różnic kursowych między kupnem i sprzedażą nadwyżki rząd argentyński przeznacza na specjalny fundusz popierania producentów zboża (pszenicy, kukurydzy i lnu).

Importer argentyński, stając do licytacji o kupno dewiz, musi przedstawić t. zw. wstępne pozwolenie („permiso previo") na przydział dewiz, wydane przez Urząd Kontroli Dewiz. Od dn. 19 czerwca r. b. obowiązują następujące zasady przy **udzielaniu wstępnych pozwoleń** na przydział dewiz i realizację tych pozwoleń:

1) importer ma obowiązek starać się o wstępne pozwolenie na przydział dewiz conajmniej na 60 dni zgóry, przed przybyciem towaru. Podania o pozwolenie dewizowe, składane w okresie krótszym niż 60 dni, nie będą uwzględniane.

2) Pozwolenia na przydział dewiz mogą być wykorzystane jedynie dla tych towarów, które przybyły conajmniej w 30 dni od daty wystawienia pozwolenia.

3) Jednakowoż termin przybycia towaru nie powinien przekraczać 120 dni od daty wystawienia pozwolenia

Zarządzenie to ma służyć do wykonywania ściślejszej kontroli nad zamawianiem towarów przez importerów zależnie od sytuacji dewizowej kraju.

Pozwolenia na przydział dewiz udzielane są w granicach wywozu argentyńskiego do danego kraju. Ponieważ bilans handlowy Argentyny z Polską jest dodatni dla Argentyny, **Urząd Kontroli Dewizowej nie czyni obecnie żadnych przeszkód w udzielaniu wstępnych pozwoleń na przydział dewiz dla importu z Polski.**

Obrót dewizami niepochodzącemi z eksportu jest zupełnie wolny i nie podlega kontroli dewizowej. Banki dewizowe są upoważnione do dokonywania **prywatnych przekazów** i innych operacyj dewizowych, niezwiązanych z handlem zagranicznym, bez specjalnych pozwoleń Urzędu Kontroli Dewizowej.

Na mocy zarządzenia Dyrekcji Poczt i Telegrafów z dn. 1.IX r. b. wszystkie ograniczenia w zakresie **obrotu pocztowo - pieniężnego** z zagranicą zostały również zniesione i przywrócona pełna swoboda w tym zakresie.

Zwyżka pesa. Od kilku miesięcy kurs pesa argentyńskiego wykazuje tendencję zwyżkową i stałą poprawę. Według oświadczenia Ministra Skarbu, Dr. Pinedo, rząd ani Bank Centralny nie interwenjuje na rynku walutowym, ani nie ma zamiaru wpływać na zmianę kursu lub politykę dewizową. Poprawa została wywołana — jego zdaniem — unormowaniem sytuacji na rynku dewizowym i zbożowym w końcu zeszłego roku, jak i zwyżką cen na pszenicę i inne produkty eksportowe.

W prasie czechosłowackiej zwracają uwagę, że wobec poprawy kursu pesa i stosunkowo niewielkiej różnicy między kursem oficjalnym i wolnym (6 — 8%), otwierają się dla eksportu czechosłowackiego do Argentyny nowe możliwości, gdyż importer argentyński nie potrzebuje czekać na przydział dewiz, a może kryć się na wolnym rynku. Szereg większych eksporterów środkowo-europejskich skorzystało już z tej sytuacji i nietylko pokryło na wolnym rynku swe zaległości w Argentynie z dawniejszych czasów, ale zawarło nowe tranzakcje bez uzyskiwania ze strony importerów pozwolenia na przydział dewiz.

BOLIWJA

Sytuacja dewizowa wskutek przeciągającej się wojny z Paragwajem jest jednak w dalszym ciągu trudna. Rząd zakupuje na swoje potrzeby za pośrednictwem Banku Centralnego większość dewiz eksportowych. Banki zachodnio-europejskie zalecają zawieranie tranzakcyj, czyto z rządem boliwijskim, czy też z importerami prywatnymi, jedynie na warunkach zapłaty całej należności za dokumentami w porcie załadowania, lub na zasadzie nieodwołalnej akredytywy w Europie.

Nowe zarządzenia dewizowe. Na podstawie dekretu z dn. 16.VI r. b. zostały ustalone następujące kontyngenty dewizowe, które eksporterzy są obowiązani odprowadzać do Komisji Kontroli Dewiz:

cyna za tonnę wartości Ł. 165,— . . .	—	Ł. 87,—
za każdy nast. funt powyżej tej ceny .	—	Ł. 0,5
miedź w sztabach zal. od zawart. miedzi	—	20—25%
minerały, zaw. srebro, zal. od zaw. sr.	—	18—25%
siarczan srebra zal. od zawart. srebra .	—	30—50%
ołów	—	18%
cynk	—	18%
antymon	—	30%
tlenek bizmutu	—	25%
wolfram zależnie od zawartości metalu	—	30—50%
inne minerały z wyjątkiem cyny . .	—	17½%
skóry futrzane i wełna	—	50%
inne artykuły	—	35%

BRAZYLJA

Regulowanie należności importowych. Na zasadzie zarządzenia rządowego z dn. 6 sierpnia r. b. importerzy obowiązani są do regulowania należności swych dostawców w formie depozytów w walucie krajowej. W przeciwnym razie importer nie może się starać o przydział dewiz. Zarządzenie to, jakkolwiek nie zabezpiecza w całości interesów eksporterów, ale usuwa dotychczasową niepewność co do zapłaty ze strony odbiorców brazylijskich.

Nowe przepisy dewizowe. Dn. 10 września r. b. Bank Brazylijski wydał, zgodnie z zaleceniem Rady Federalnej dla Handlu Zagranicznego, nowe zarządzenie, dotyczące obrotu dewizami. Na mocy tego zarządzenia został przywrócony wolny obrót dewizami, z wyjątkiem dewiz, pochodzących z eksportu kawy. Co się tyczy tego produktu, eksporterzy są obowiązani oddawać Bankowi Brazylijskiemu dewizy eksportowe tylko w równowartości 155 fr. fr. za każdy worek kawy wywiezionej zagranicę. Pozostałość dewiz z kawy, t. j. ok. 17% obecnej ceny kawy, jak i dewizy, pochodzące z eksportu wszystkich innych produktów eksportowych i z innych źródeł, mogą być sprzedawane na wolnym rynku. Na pokrycie importu rząd przydziela 60% dewiz po kursie oficjalnym, pozostałe 40% importer musi zakupywać na wolnym rynku.

KOLUMBJA

Przepisy dewizowe. Obrót dewizami podlega kontroli Komisji Kontroli Dewiz i Banku Republiki (emisyjnego). Każda ilość dewiz zagranicznych lub złota, bez względu na pochodzenie, musi być odstąpiona Bankowi Republiki, który zakupuje 15% po kursie 113%, a na pozostałe 85% wydaje kwit depozytowy. Depozyt może być odstąpiony jedynie tej osobie lub firmie, która posiada odpowiednie pozwolenie z Komisji Kontroli Dewiz. Depozyt walutowy może być przechowywany w Banku najwyżej 30 dni. Po tym terminie Bank sprzedaje zdeponowaną dewizę na giełdzie.

PARAGWAJ

Sytuacja dewizowa jest w dalszym ciągu trudna Przydział dewiz na przywóz towarów zagranicznych uzależniony jest od Komisji Dewizowej.

PERU

Sytuacja walutowo-dewizowa. Bez wprowadzania jakichkolwiek ograniczeń dewizowych udało się Bankowi Centralnemu, dzięki zręcznym interwencjom, utrzymać kurs waluty.

Notowania sola ustabilizowały się ostatnio na poziomie 4,35 solów za 1 dolara amer. (1 Ł ang. = 21.80 solów).

URUGWAJ

Nowe moratorjum handlowe i przepisy dewizowe, które weszły w życie od 1.VIII r. b., przywracają częściowo wolny obrót dewizowy. Eksporterzy mają prawo sprzedawać tę część dewiz, której nie są obowiązani odprowadzać do Banku Republiki, na wolnym rynku po kursie giełdowym. Podlegają odprowadzeniu do Banku państwowego następujące kontyngenty dewizowe z eksportu: 35% od wełny, 60% od skór surowych, 50% od produktów frigorifików (rzeźni - chłodni), 30% od siemienia lnianego i 10% od pozostałych produktów. Na przywóz towarów zagranicznych będą wydawane pozwolenia w zależności od wywozu towarów urugwajskich do kraju, z którego towar ma być przywieziony. Importer będzie mógł na zasadzie pozwolenia przywozu zakupywać potrzebną ilość dewiz na wolnym rynku po kursie giełdowym. By zapobiec zbyt silnym wahaniom kursowym na wolnym rynku, rząd utworzył fundusz interwencyjny w kwocie 5 miljonów pesów złotych.

Dewizy po kursie oficjalnym będą przydzielone tylko na obsługę długów zagranicznych, na potrzeby instytucyj użyteczności publicznej i przedsiębiorstw komunikacyjnych, oraz na zapłatę surowców i niektórych innych artykułów niezbędnych w kraju. To nowe zarządzenie dewizowe, wzorowane częściowo na przykładzie Argentyny, przekreśla właściwie zobowiązania traktatowe i klauzulę najwyższego uprzywilejowania i wprowadza w międzypaństwowe stosunki handlowe nową zasadę, coraz bardziej popularną na terenie wszystkich republik łacińsko - amerykańskich, **„Comprar a quienes nos compran“** — kupować u tych, którzy u nas kupują. Dalszy układ stosunków na rynku dewizowym będzie zależał od tego, jak dalece rząd będzie zwalniał eksporterów od oddawania części dewiz po kursie przymusowym Bankowi Państwowemu. W każdym razie nowy system stanowi krok naprzód w unormowaniu sytuacji dewizowej kraju, gdyż likwiduje dotychczasową czarną giełdę i daje importerom możność bardziej terminowego regulowania swych zobowiązań. Ponadto przyczyni się do polepszenia sytuacji producentów rolnych i hodowlanych.

Na spłatę należności handlowych, zamrożonych do dn. 30.VI.34, Rząd ofiarowuje wierzycielom bony 4% z terminem 10-letnim.

WENEZUELA

Spadek kursu bolivara w końcu sierpnia r. b. wywołany został — zdaniem sfer bankowych — świadomie przez interwencję rządu, który dąży przez obniżenie waluty do zwiększenia eksportu. Od dłuższego czasu kurs bolivara wykazywał tendencję zwyżkową i utrzymywał się na poziomie 25 bolivarów za 1 Ł ang. Obecnie, po dewaluacji, funt angielski notowany jest w Caracas ok. 20 bolivarów.

Ograniczenia dewizowe nie istnieją.

HONDURAS

Stabilizacja waluty. Decyzją Komisji Dewizowej kurs waluty krajowej został ustalony w stosunku następującym: 205 lempirów = 100 dolarów ameryk.

KUBA

Zaostrzenie przepisów dewizowych. Dekretem z dn 2 czerwca r. b. została wprowadzona oficjalna kontrola wszystkich operacyj dewizowych w kraju i zagranicą. Wywóz złota został zabroniony, a wywóz dewiz jest dozwolony, o ile służy na pokrycie importu, zobowiązań zagranicznych zaciągniętych przed 2.VI r. b., procentów i rat amortyzacyjnych od długów i kapitałów zagranicznych, premij ubezpieczeniowych, przekazów państwowych, prowincjonalnych i municypalnych.

IV. SPRAWY CELNE I FORMALNOŚCI KONSULARNE

ARGENTYNA

Faktury konsularne. Od dn. 1 września r. b. obowiązują przy imporcie towarów zagranicznych do Argentyny t. zw. faktury konsularne. Ponieważ władze argentyńskie nie wydały odpowiednich formularzy, a jedynie wzory faktury, Izba Handlowa Polsko - Łacińsko - Amerykańska, w porozumieniu z Konsulatem Argentyńskim i innemi kompetentnemi instytucjami w kraju, wydała formularze faktur konsularnych, z częściowem tłumaczeniem tekstu hiszpańskiego na francuski. **Formularze te są do nabycia w Biurze Izby.** Ponadto Izba wydała broszurę p. t. **„Przepisy Argentyńskie o Fakturach Konsularnych“,** która daje dokładne wskazówki, jak należy te faktury wypełniać. **Broszura jest do nabycia również w Biurze Izby w cenie zł. 2.50.**

BRAZYLJA

Dokumenty wywozowe. Przy eksporcie do Brazylji wymagana jest legalizacja następujących dokumentów: 1) kompletu konosamentów, 2) 5 faktur konsularnych, 3) 5 faktur handlowych, 4) 1 go świadectwa phytopatologicznego (dla roślin).

1. Legalizacja konosamentów. Wymagany jest komplet z 4 konosamentów, które muszą być obowiązkowo zawizowane w Konsulacie Brazylijskim w porcie załadowania. Dla portów polskich — w Konsulacie Brazylijskim w Gdańsku, za co pobierana

jest opłata 3 milreisów złotych, t. j. 9 franków szwajcarskich.

2. Faktury konsularne. Towar importowany do Brazylji powinien być zaopatrzony w fakturę konsularną. Wolnemi od tej formalności są towary, których wartość nie przekracza **25 dolarów am. złotych** lub ich równowartości w złocie, bagaż pasażerów, artykuły niepodlegające opłacie celnej, oraz przesyłki pocztowe pochodzące z krajów — sygnatarjuszy odnośnego porozumienia z Rządem Brazylijskim. **Wymagany język:** portugalski, francuski, niemiecki lub angielski.

KOLUMBJA

Dokumenty wywozowe. Każda przesyłka, której wartość przekracza 50 pesów kolumb., musi być zaopatrzona w fakturę konsularną i świadectwo pochodzenia. Faktura konsularna winna być przedstawiona Konsulatowi do legalizowania w 6 egz. wraz z 3 egzemplarzami świadectwa pochodzenia, w którem musi być podana wartość towaru w jakiejkolwiek walucie. (Konsulat Kolumbji w Warszawie żąda 7 egz. faktury konsularnej i świadectwa pochodzenia). Legalizowanie dokumentów wywozowych w konsulatach kolumbijskich jest bezpłatne, gdyż opłaty pobierane są od odbiorcy.

WENEZUELA

Nowa taryfa celna. Od dn. 16 sierpnia r. b. obowiązuje nowa taryfa celna. Stawki celne w porównaniu z poprzednią taryfą zostały podwyższone na artykuły luksusowe, jak likiery, konserwy owocowe, papierosy itd., dalej na tkaniny jedwabne i samochody. Zwyżka ta została jednak osłabiona przez dewaluację bolivara.

EL SALVADOR.

Nowa taryfa celna, która weszła w życie dn. 1 września r. b., zawiera 3 kolumny stawek, których stosowanie jest uzależnione od bilansu handlowego z danym krajem. Jeżeli import z danego kraju jest równy eksportowi do tego kraju, lub mniejszy od eksportu, stosowana jest taryfa minimalna, jeżeli import jest większy o ½ od eksportu — taryfa pośrednia, o 15% wyższa od minimalnej, jeżeli import jest większy o więcej niż ½ — wtedy stosowana jest taryfa maksymalna (o 200%, wyraźnie dwieście procent, wyższa od minimalnej). Ponieważ Polska nie figuruje w statystyce Salvadoru jako odbiorca jego towarów, eksport towarów polskich do tego kraju będzie prawdopodobnie utrudniony, jeśli nie uniemożliwiony.

Lista krajów, które będą korzystały z taryfy minimalnej, już została ogłoszona. Należą do nich: Argentyna, Bułgarja, Estonja, Jugosławja, Kanada, Kolumbja, Palestyna, Porto Rico i Syrja. Taryfa maksymalna będzie stosowana do: Brazylji, Chin, Grecji, Indyj, Japonji, Luksemburgu, Peru, Portugalji, Rosji, Turcji i Wenezueli. Do krajów posiadających umowy handlowe, t. j. Belgja, Francja, Hiszpanja, Irlandja, Stany Zjedn., Szwajcarja, Wielka Brytanja i Włochy, będą stosowane stawki przewidziane w umowach aż do ich wygaśnięcia.

POLSKA REGLAMENTACJA OBROTÓW HANDLOWYCH Z AMERYKĄ ŁACIŃSKĄ

WARUNKI PRZYWOZU NIEKTÓRYCH SUROWCÓW ZABRONIONYCH DO PRZYWOZU.

Na podstawie zarządzenia Ministerstwa Przemysłu i Handlu z dn. 27 czerwca r. b. oraz poprzednio wydanych zarządzeń, uzyskanie pozwolenia na przywóz niżej wyszczególnionych surowców z krajów zamorskich, a więc i z krajów Ameryki Łacińskiej, uzależnione jest od wpłaty na rachunek funduszu eksportowego następujących kwot procentowych od wartości przywożonego towaru, niezależnie od opłat manipulacyjnych:

Artykuł	Kwota wykupu
quebracho	7%
skóry surowe	6%
łoje i tłuszcze zwierzęce	6%
kazeina	6%
siemię lniane	4%
wełna	2%

Kwoty wykupu opłaca się nie od rzeczywistej wartości towaru, lecz od cen, ustalanych przez Centralną Komisję Przywozową. Obecnie obowiązują następujące ceny:

quebracho	1 kg.	zł.	0,35
skóry surowe suche	„	„	1,20
„ „ mokro solone	„	„	0.80
łój i tłuszcze	„	„	0.52
siemię lniane	„	„	0.28
wełna nieprana	„	„	2,—
„ prana	„	„	5.75
kazeina	„	„	1.—

Uzyskanie pozwolenia na **przywóz z Argentyny** uzależnione jest jeszcze od przedstawienia dowodu, że należność za przywożony towar została wpłacona lub będzie wpłacona do Banku K. P. O. w Buenos Aires, względnie że eksporter argentyński odprowadził odnośną ilość dewiz do tegoż Banku w Buenos Aires.

Przywóz siemienia lnianego z Argentyny odbywa się w ramach ustalanego corocznie kontyngentu, w porozumieniu z organizacjami rolniczemi w kraju. Uzyskanie pozwolenia przywozu uzależnione jest od wykazania się wywozem kompensacyjnym.

WARUNKI PRZYWOZU KAWY, KAKAO I BANANÓW.

Uzyskanie pozwolenia na przywóz kawy i kakao po cle ulgowem jest uzależnione od przedstawienia zaświadczeń kompensacyjnych na wywóz towarów polskich do kraju pochodzenia towaru importowanego (kompensata kierunkowa) na kwotę niżej wyszczególnioną.

Jeżeli importer nie może wykazać się zaświadczeniami kompensacyjnemi o wywozie kierunkowym przy przywozie kaw niebieskich (t. zn. niebrazylijskich) i kakao, obowiązany jest do przedstawienia zaświadczeń kompensacyjnych na wywóz zamorski, oraz do dodatkowej opłaty w kwocie zł. 5,— od 100 kg. importowanego towaru na rachunek funduszu eksportowego. Oplata ta może być pokryta również zaświadczeniem europejskiem, (stwierdzającem wywóz na rynki europejskie).

Przy przywozie kawy brazylijskiej wymagane jest bezwzględnie zaświadczenie kompensacyjne kierunkowe.

Zarządzenie to obowiązuje dla kaw niebieskich od dn. 20 lipca, dla kakao od 1 sierpnia r. b., dla kawy brazylijskiej od 1932 r.

Dn. 29 sierpnia r. b. Ministerstwo Przemysłu i Handlu ustaliło następujące kwoty kompensacyjne dla kawy, kakao i bananów:

kawa brazylijska	od 100 kg.	zł.	30.—
„ niebieska	„ „	„	51.—
ziarno kakaowe	„ „	„	13,50
banany	„ „	„	50.—

POPIERAJCIE „BIULETYN POLSKO - ŁACIŃSKO-AMERYKAŃSKI", BY MÓGŁ DORÓWNAĆ PODOBNYM CZASOPISMOM W INNYCH KRAJACH.

MOŻLIWOŚCI HANDLOWE

MOŻLIWOŚCI ZBYTU TOWARÓW POLSKICH

ARGENTYNA

Możliwości zbytu artykułów chemicznych. Argentyna importowała w r. 1933 produktów chemicznych i farmaceutycznych na sumę 71 miljonów pesów. Są to zarówno surowce i półfabrykaty, które są częściowo przetwarzane przez przemysł argentyński, jak i produkty gotowe, które jeszcze nie są w Argentynie produkowane. Polski przemysł chemiczny nie bierze dotychczas prawie żadnego udziału (z wyjątkiem karbidu i bieli cynkowej) w pokryciu zapotrzebowania rynku argentyńskiego na wymienione produkty, jakkolwiek czynione sporadycznie próby eksportowe dawały pozytywne rezultaty. Na zbyt mogłyby liczyć następujące produkty:

wosk ziemny, parafina, soda amonjakalna, bikarbonat sodu, chlorek wapnia, potaż żrący, salmiak, amoniak, węglan amonowy, siarczan amonowy, siarczan miedzi, bisulfat, krezole i fenole, litopony, farby suche, klej kostny, wyroby azbestowe, naftalina, celuloza, szkło wodne, terpentyna, ultramaryna i t. d.

O bliższe informacje i adresy importerów zwracać się do Biura Izby.

MEKSYK

Jak nas informuje nasz korespondent w Meksyku, są tam możliwości zbytu następujących artykułów:

Chemikalja: biel cynkowa, litopony, chloran potasu, przędza sztucznego jedwabiu i kwas octowy;

wyroby hutnicze i metalowe: blacha czarna i cynkowana, narzędzia żelazne, siekiery, topory, kosy, sierpy i narzędzia rolnicze, drut kolczasty;

wyroby włókiennicze: chusteczki, materjały na bieliznę, pończochy, materjał na krawaty;

papier: papier konfekcyjny i fantazyjny, do pakowania i introligatorski.

Zainteresowani w eksporcie tych artykułów otrzymają w Biurze Izby bliższe szczegóły i wskazówki.

KOLUMBJA

Jak informuje p. Poseł Z. Merdinger z Meksyku, który objeżdżał ostatnio ważniejsze ośrodki handlowe Kolumbji, istnieją tam poważne możliwości zbytu na następujące artykuły polskie:

drut, blacha, żelazo konstrukcyjne, rury, żelazo kowalskie i t. p.

naczynia blaszane, emaljowane, łopaty, taczki i t. d.

przędza wełniana i ze sztucznego jedwabiu, tkaniny wełniane i bawełniane, oraz mieszane na bieliznę, suknie, ubrania, stożki do kapeluszy i t. d.

rękawiczki skórzane, skóry wierzchnie;

parkiety, dykty;

papier, bibułka papierosowa;

parafina, farby, różne artykuły chemiczne;

materjały budowlane i wybuchowe.

Informacyj, wskazówek i adresów udzieli Biuro Izby.

PANAMA

Istnieją możliwości zbytu na następujące towary:

cement i inne materjały budowlane, jak żelazo konstrukcyjne, blacha, rury i t. d.

naczynia emaljowane, blaszane i cynkowane;

meble gięte;

szkło i fajans;

tkaniny wełniane i bawełniane;

masło, słód i chmiel.

Zaznaczyć przytem należy, że rynek panamski jest reeksporterem różnych produktów na sąsiednie rynki środkowo- i południowo-amerykańskie. Po bliższe informacje należy zwracać się do Biura Izby.

OFERTY HANDLOWE

od eksporterów łacińsko-amerykańskich:

I/A/1. **Poważna firma z Guayaquil** gotowa jest wejść w stosunki handlowe z Polską; eksportuje kawę, kakao, orzechy kamienne i t. p. i jest jednocześnie importerem.

I/C/1. **Firma z Meksyku** oferuje miód, tytoń, kalafonję i żywicę; szuka stosunków z Polską.

I/G/1. **Firma z Buenos Aires** gotowa jest wejść w stosunki z poważnymi odbiorcami wełny, skór suchych, futrzanych itp.

I/K/1. **Firma z Buenos Aires** poszukuje odbiorców na skóry surowe, jelita i odpadki mięsne.

I/L/1. **Poważna firma z Buenos Aires** gotowa jest wejść w bezpośrednie stosunki z rynkiem polskim; eksportuje wełnę, łoje zwierzęce, skóry surowe.

I/M/2. **Wielka firma eksportowo - importowa** w Buenos Aires gotowa jest wejść w bezpośrednie stosunki handlowe z Polską w zakresie produktów rolnych. Reflektuje tylko na poważnych kontrahentów.

I/N/1. **Firma z Buenos Aires** poleca się importerom polskim w zakresie wełny i łojów zwierzęcych.

od importerów łacińsko-amerykańskich:

II/C/2. **Firma komisowa z Guayaquil** (Ekwador) interesuje się nawiązaniem stosunków z Polską w branży włókienniczej i metalurgicznej.

II/D/1. **Firma importowa w branży włókienniczej z Buenos Aires** gotowa jest wejść w stosunki z eksporterami polskimi.

II/G/2. **Kupiec z Buenos Aires,** wyspecjalizowany w branży chemicznej i farmaceutycznej, ofiaruje swe usługi zainteresowanym eksporterom polskim.

II/H/1. **Firma importowa z Caracas** (Wenezuela) interesuje się nawiązaniem stosunków z polskiemi fabrykami włókienniczemi.

II/K/3. **Poważny importer drzewa w Buenos Aires** reflektuje na tarcicę jodłową i świerkową, fryzy dębowe i celulozę.

II/K/4. **Poważna firma z Saô Paulo** (Brazylja) gotowa jest objąć przedstawicielstwo eksporterów polskich w artykułach hutniczych, metalurgicznych i chemicznych.

II/M/2. **Kupiec,** pochodzący z Polski, **osiadły od szeregu lat w Meksyku,** ofiaruje swe usługi eksporterom polskim w artykułach perfumeryjnych, galanterji, papierze i t. p.

II/M/4. **Wielka firma importowo - eksportowa w Buenos Aires** gotowa jest wejść w stosunki z poważnymi eksporterami i importerami artykułów rolnych, spożywczych i owoców.

II/R/2. **Firma importowa w Tegucigalpa** (Honduras) poszukuje wikliny do wyrobu mebli.

II/R/3. **Firma w Bilbao** (Hiszpanja) obejmie przedstawicielstwo eksporterów drzewa i artykułów dla przemysłu meblowego.

II/Z/1. **Kupiec pochodzenia polskiego w Cali** (Kolumbja) interesuje się importem różnych artykułów polskich.

Zainteresowanym w powyższych ofertach Izba udzieli bliższych wyjaśnień i adresów. W korespondencji należy się powołać na znak początkowy danej oferty.

Pozatem Izba posiada obszerny materjał adresowy o eksporterach i importerach z różnych republik łacińsko-amerykańskich.

TRANSPORT, KOMUNIKACJA I UBEZPIECZENIA

ODJAZDY I PRZYJAZDY STATKÓW

Gdańsk/Gdynia — Rio de Janeiro — Santos — Buenos Aires

Odjazdy

Termin ładowania w Gdańsku i w Gdyni	Nazwa statku	Makler okrętowy
14.XI.	„Pacific"	Polska Agencja Morska, S.A.
19—22.XI	„Merkator"	Bergenske Baltic Transports Ltd.
24.XI.	„Navigator"	„ „ „
16.XII.	„Kronprinsessan Margareta"	Polska Agencja Morska, S.A.

Przyjazdy

Przypuszczalny termin przyjazdu	Nazwa statku	Makler okrętowy
11—14.XI	„Bore VIII"	„ „ „ „
14.XI	„Pacific"	Polska Agencja Morska, S.A.
26—28.XI	„Orient"	Bergenske Baltic Transports Ltd.
8—10.XII	„Herakles"	„ „ „ „
23—25.XII	„Equator"	„ „ „ „

POCZTA LOTNICZA DO AMERYKI POŁUDNIOWEJ.

Ponieważ posługiwanie się telekomunikacją z Ameryką Południową jest kosztowne, a w wielu wypadkach właściwe wykorzystanie poczty lotniczej może ją zastąpić, podajemy poniżej wskazówki, jak należy najpraktyczniej posługiwać się komunikacją lotniczą dla przesyłek listów, druków, próbek itd.

Z Europy do Ameryki Południowej utrzymują linje lotnicze: 1 towarzystwo francuskie i 2 towarzystwa niemieckie.

Linja francuska jest eksploatowana przez tow. lotnicze **„Air France"** (dawniej: „Latecoère", później „Aeropostale"), które przewozi pocztę samolotami z Marsylji do Dakaru (na zachodnim brzegu Afryki), następnie z Dakaru przez Atlantyk do Natalu (w północnej Brazylji) specjalnemi okrętami pocztowemi, a z Natalu do Rio de Janeiro, Montevideo, Buenos Aires i Santiago de Chile, ponownie samolotami. Przelot z Marsylji do Buenos Aires trwa 8 — 10 dni. Samolot przewożący pocztę do Ameryki Południowej odlatuje z Marsylji raz w tygodniu, w niedzielę o godz. 5 rano, przylatuje z Ameryki Południowej również tylko raz w tygodniu (w sobotę). Na tę linję może być również nadawana poczta lotnicza do Boliwji, Paragwaju i Peru.

Przesyłki przeznaczone dla „Air France" powinny być nadawane **w Warszawie najpóźniej w sobotę do godz. 6 rano, w Poznaniu 11 rano, w innych miejscowościach w Polsce w piątek przed godz. 18-ą.** Przesyłki winny posiadać napis w języku francuskim: **„Par avion France — Amérique du Sud".**

Dodatkowe opłaty, oprócz obowiązujących opłat pocztowych zagranicznych, za przewóz linją „Air France" wynoszą:

Kraj przeznaczenia	Kartki pocztowe i listy za każde 5 g.	Próbki, druki, papiery handlowe za każde 25 g.
Polska — Brazylja	zł. 3.80	zł. 2.60
„ — Argentyna, Boliwja, Chile, Paragwaj, Peru, Urugwaj	„ 4.10	„ 4.40

Linje niemieckie: Jedna eksploatowana jest przez **„Hamburg — Amerika Linie"** i posługuje się statkiem powietrznym **„Graf Zeppelin"**, który utrzymuje komunikację pocztowo-pasażerską i towarową między Friedrichshafen pod Berlinem a Recife (w północnej Brazylji). Druga linja jest obsługiwana przez samoloty tow. **„Deutsche Lufthansa"**, które utrzymuje komunikację pocztową między Berlinem, Stuttgartem i Natalem. Z Recife względnie Natalu przesyłki i pasażerowie przewożeni są do Urugwaju, Argentyny i Chile samolotami linji „Condor - Syndikat", do Boliwji pociągiem z Arica (Chile), do Paragwaju — pociągiem z Buenos Aires.

„Graf Zeppelin" utrzymuje komunikację tylko w okresie letnim od maja do października. W okresie zimowym poczta przewożona jest samolotami, które odlatują w każdą sobotę z Berlina, a przybywają do Natalu w następną środę.

Przesyłki dochodzą do Rio de Janeiro we środę lub czwartek, do Buenos Aires w piątek, do Santiago de Chile w sobotę, do Asuncion w poniedziałek, do La Paz we wtorek.

Samolotami można przesyłać listy, kartki pocztowe, druki, próbki towarowe i papiery handlowe, a „Zeppelinem" również zwykłe paczki o objętości do 25 × 50 × 100 cm.

Przesyłki winny być opatrzone napisem dla samolotów: **„Mit deutscher Luftpost"**, dla „Zeppelina": **„Mit Luftschiff Graf Zeppelin"**.

Przesyłki dla poczty lotniczej niemieckiej winny być nadawane w Polsce conajmniej na dwa dni przed odlotem z Niemiec, t. zn. do czwartku wieczorem.

Dodatkowe opłaty za przewóz linjami niemieckiemi do Ameryki Południowej:

Kraj przeznaczenia	Kartki pocztowe i listy	Inne przesyłki za każde 25 g.
Polska — Brazylja	zł. 3.50	zł. 3.50
„ — Argentyna, Boliwja, Chile, Paragwaj, Peru, i Urugwaj	„ 4.00	„ 4.00

Komunikacja lotnicza do innych krajów Ameryki Południowej i Środkowej.

Dotychczas nie istnieje bezpośrednia komunikacja do pozostałych krajów Ameryki Łacińskiej. Przesyłki lotnicze mogą być jednak nadawane z napisem: **„Par avion via New York"**, przyczem przesyłki te są kierowane przez Paryż najbliższym statkiem pasażerskim do Nowego Yorku, a z Nowego Yorku na linje lotnicze amerykańskie, które utrzymują komunikację z Ameryką Południową wzdłuż Atlantyku i Pacyfiku, aż do Buenos i Santiago de Chile.

Opłata dodatkowa wynosi:

	za każde 5 g.
Polska — Antyle Małe (Barbados, Rep. Dominikańska, Guadelupa, Martynika itd.)	zł. 1.20
„ — Antyle Wielkie (Kuba, Haiti, Jamaika, Portorico) i Meksyk	„ 0.90
„ — Ekwador	„ 1.20
„ — Guatemala, Honduras, Kolumbja, Nikaragua El Salvador	„ 0.90
„ — Panama, Trinidad	„ 1.20
„ — Peru	„ 2.10
„ — Wenezuela	„ 1.70

Przesyłki dla poczty lotniczej do Ameryki Południowej mogą być nadawane w Polsce w urzędach pocztowych, lub wrzucane do specjalnych skrzynek dla poczty lotniczej.

Urzędy pocztowe sprzedają **specjalny papier i koperty** do poczty lotniczej, których waga jest przystosowana do taryfy lotniczej.

NIEMIECKA EKSPANSJA LOTNICZA DO AMERYKI POŁUDNIOWEJ.

Niemiecka „Lufthansa" ma w najbliższym czasie ulokować na środku Atlantyku Południowego drugi okrętmatkę, który będzie nosił nazwę „Schwabenland" i służył jako przystanek dla hydroplanów niemieckich, przewożących pocztę z Europy do Ameryki Południowej. Obecnie znajduje się już na Atlantyku okręt niemiecki „Westphalen", który pełni tę służbę. „Schwabenland" jest statkiem motorowym, zaopatrzonym w 2 motory-Diesla o sile 3.600 H. P. i może przyjąć na pokład 3 hydroplany typu „Dornier Wall". Na okręcie znajdują się stacje: meteorologiczna, oceanograficzna i radjoteelgraficzna, katapulta do wyrzucania hydroplanów, oraz zbiorniki na 90.000 l. materjałów pędnych, wystarczających na zaopatrzenie 20 hydroplanów.

OBROTY HANDLOWE POLSKI Z AMERYKĄ ŁACIŃSKĄ

W 1-szem PÓŁROCZU 1934 R.

W/g danych Gł. U. St. w Warszawie

PRZYWÓZ Z AMERYKI ŁACIŃSKIEJ

ARGENTYNA.	q	1.000 zł.
Nasiona lnu (siemię)	56186	1380
Kawa surowa	7	1
Rośliny lecznicze	38	5
Łój	466	29
Kazeina	352	48
Włosie zwierzęce	6	2
Jelita surowe i solone	29	4
Tłuszcz zwierzęcy surowy	1636	99
„ „ topiony, tłoczony	1369	87
Oleje pochodzenia zwierzęcego	17	3
Ekstrakt quebrachowy suchy	45538	1629
Skóry bydlęce	1055	135
„ cielęce	230	29
„ końskie	7601	934
„ osobno niewymienione	70	8
„ ryb, płazów i t. p.	0	2
Skunksy surowe	3	10
Skóry jagnięce surowe	8	3
„ futrzane surowe	1	1
Wełna nieprana	17296	5406
Inne artykuły	154	1
Razem	**132062**	**9816**

BRAZYLJA.	q	1.000 zł.
Nasiona rycynowe i inne	486	13
Skóry futrzane surowe	2	4
Orzeszki cedrowe ,jadalne i t. d.	65	8
Kawa surowa	24941	2922
Herva mate	13	6
Kakao surowe	1415	104
Rośliny lecznicze	32	3
Orzechy kamienne	336	12
Drewno farbiarskie	10	1
Gumy wszelkie	51	8
Wosk roślinny, karnauba	339	71
Tłuszcz zwierzęcy topiony, tłoczony	109	5
Liście tytoniowe	798	169
Skóry bydlęce	25478	3372
Kauczuk surowy myty	621	81
Inne artykuły	46	12
Razem	**54742**	**6791**

CHILE.	q	1.000 zł.
Siarka surowa	147	3
Skóry bydlęce	432	54
Wełna nieprana	1655	690
Miedź w gąskach	7261	843
Inne artykuły	1	0
Razem	**9496**	**1590**

EKWADOR.	q	1.000 zł.
Kakao surowe suszone	665	103
Orzechy kamienne	2147	63
Inne artykuły	0	0
Razem	**2812**	**166**

KOLUMBJA.		
Banany	5279	300
Kawa surowa	1224	229
Skóry bydlęce	12451	2672
„ osobno niewym.	17	2
Mleko kauczukowe	15	2
Inne artykuły	0	0
Razem	**18986**	**3205**

PARAGWAJ.		
Ekstrakt quebrachowy suchy	7866	342
Skóry bydlęce	1974	226
Inne artykuły	1	1
Razem	**9841**	**569**

PERU.		
Kawa surowa	29	7
Balsamy	1	1
Skóry bydlęce	295	41
Wełna prana	38	15
Bawełna surowa	2801	521
Inne artykuły	7	0
Razem	**3171**	**585**

URUGWAJ.		
Fiber	26	2
Skóry bydlęce	3454	541
„ cielęce	243	27
„ końskie	690	101
Wełna nieprana	901	343
„ prana	115	50
Inne artykuły	0	2
Razem	**5429**	**1066**

WENEZUELA.	q	1.000 zł.
Kawa surowa	166	43
Kakao surowe suszone	865	140
Masło kakaowe	21	2
Skóry bydlęce	169	25
Inne artykuły	1	1
Razem	**1222**	**211**

MEKSYK.		
Kawa surowa	765	182
Korzeń ryżowy	741	134
Piasawa	25	2
Fiber	2359	170
Jelita surowe i solone	73	18
Blenda cynkowa	35842	123
Minerały asfaltowe	151	3
Wosk roślinny, karnauba	15	2
Rtęć	8	6
Bawełna surowa	121	17
Włókno kokosowe	127	6
Inne artykuły	88	7
Razem	**40315**	**670**

INNE KRAJE AMERYKI ŚRODKOWEJ.		
Banany	5069	358
Kawa surowa	8120	1876
„ palona	7	1
Kakao surowe suszone	349	37
Pieprz czarny i biały	38	4
Ziele angielskie	976	84
Miód pszczeli naturalny	296	25
Arak i rum	9	5
Liście tytoniowe	197	56
Skóry bydlęce	5219	626
Drewno nieobrob., ciosane	13	2
Żelastwo	51003	370
Inne artykuły	18	1
Razem	**71314**	**3445**

WYWÓZ DO AMERYKI ŁACIŃSKIEJ

ARGENTYNA	q	1.000 zł.
Fasola	50	2
Nasiona koniczyny czerwonej	29	6
Mąka żytnia	1089	9
Grzyby suszone	15	6
Żołądki	7	14
Węgiel kamienny	162930	218
Dziegieć, smoły	70	2
Parafina rafinowana	2286	125
Olej drzewny	101	9
Likiery, nalewki i wszelkie wódki	12	3
Chlorek amonu	255	11
Karbid	2410	75
Kwas octowy	98	12
Biel cynkowa	1952	104
Bicze tkackie, cholewy i t. p.	0	1
Przędza z jedw. sztucznego	12	14
Tkaniny półjedwabne	1	2
„ wełn. z przędzy czesankowej	23	63
„ bawełn. surowe	12	7
„ bawełn. barw. merceryzowane	89	52
„ bawełn. wzorzysto tkane	52	27
„ jutowe surowe	1427	118
Deski i łaty jodłowe i świerkowe	2207	22
Fryzy dębowe	935	19
Płyty olszowe (dykty)	18614	775
Meble gięte i ich części	167	25
Papier niebarwiony i barw. w rolkach	88	51
Książki w językach obcych	2	2
Żelaza zwykłe stalowe, walcowane	366	8
Blacha żelazna niepokryta	456	15
Drut żelazny stalowy	721	16
Gremple, taśmy gremplowe	12	17
Rury żelazne, stalowe grub. pow. 2 mm.	12653	888
Łączniki do rur i t. d.	12	2
Naczynia blaszane i emaljowane	258	53
Szlifierki	10	2
Maszyny włókiennicze przygotowawcze	551	118
Maszyny przędzalnicze	341	63
Krosna tkackie i mechaniczne	266	58
Maszyny i aparaty do wykańczania robót włókienniczych	130	28
Cewarki, przewijarki, suwarki	32	9
Maszyny włókiennicze osobno niewym.	16	4
Części maszyn i aparaty	15	9
Wirówki oprócz osobno wymienionych	19	5
Maszyny elektryczne wirujące	9	3
Inne artykuły	139	16
Razem	**210939**	**3088**

BOLIWJA		
Berety	543	16
Płaszcze z tkanin, aksamitów, pluszów	491	254
Rury żelazne, stalowe	56	4
Naczynia blaszane i emaljowane	6	1
Inne artykuły	1	1
Razem	**1097**	**276**

BRAZYLJA		
Słód	99	3
Chmiel	359	42
Szczecina oczyszczona	2	3
Węgiel kamienny	31750	45
Parafina rafinowana	1016	74
Siarczan miedzi	25	1
Biel cynkowa	6873	391
Przędza wełn. czesankowa niebarwiona	194	288
Tkaniny wełn. z przędzy nieczesankowej	2	1
„ bawełn. barw. merceryzowane	24	20
„ jutowe surowe	311	28
Liny, linki, powrozy	15	3
Celuloza bielona	995	15

	q	1.000 zł.
Książki w jęz. obcych i w polskim	9	8
Żelazo, zwykła stal, walcowane	100	2
Szyny kolejowe	124162	2481
Podkłady kolejowe	6761	182
Gremple, taśmy gremplowe	64	5
Maszyny włókiennicze przygotowawcze	217	73
Maszyny przędzalnicze	125	35
Krosna tkackie mechaniczne	54	11
Wstęgi kinematograficzne naświetlone	0	4
Berety, kapelusze ze słomy, włosia itd.	1	1
Inne artykuły	9	5
Razem	**173167**	**3721**

CHILE

	q	1.000 zł.
Parafina rafinowana	3627	252
Chlorek amonu	23	1
Berety	5661	186
Tkaniny bawełn. bielone	2	1
Deski i łaty jodłowe, świerkowe	232	2
Rury żelazne, stalowe	150	17
Naczynia blaszane i emaljowane	14	2
Cynk w gąskach	55	2
Wyroby z blachy żelaznej i stalowej	18	4
Maszyny przędzalnicze	7	3
Inne artykuły	1	2
Razem	**9790**	**472**

KOLUMBJA

	q	1.000 zł.
Koty, króliki, zające wyprawione	1	5
Rękawiczki wykonane całk. lub częśc.	0	1
Tkaniny wełn. czesankowe	138	161
Płyty olszowe (dykty)	686	25
Meble gięte i ich części	5	1
Blacha żelazna ocynkowana	1498	63
Naczynia blaszane i emaljowane	75	15
Inne artykuły	2	1
Razem	**2405**	**272**

PARAGWAJ

	q	1.000 zł.
Berety	40	1
Kalosze	7	2
Inne artykuły	0	0
Razem	**47**	**3**

PERU

	q	1.000 zł.
Parafina rafinowana	762	50
Berety	40	1
Płyty olszowe (dykty)	66	3
Naczynia blaszane i emaljowane	75	17
Inne artykuły	10	2
Razem	**953**	**73**

URUGWAJ

	q	1.000 zł.
Kasza jęczmienna	30	1
Cukier krystaliczny	15000	167
Berety	265	8
Tkaniny z jedwabiu sztuczn.	0	1
Kołdry z tkanin wełn. i półwełn.	1	1
Obuwie z gumy	17	8
Inne artykuły	16	3
Razem	**15329**	**189**

WENEZUELA

	q	1.000 zł.
Biel cynkowa	20	1
Meble gięte i ich części	9	3
Żelazo, zwykła stal, walcowane	404	10
Blacha żelazna ocynkowana	1305	56
Drut żelazny, stalowy	734	16
Rury żelazne, stalowe	104	5
Naczynia blaszane i emaljowane	41	7
Inne artykuły	11	0
Razem	**2628**	**98**

MEKSYK

	q	1.000 zł.
Parafina rafinowana	5080	278
Szynki, polędwice wieprzowe w op. herm.	21	6
Chloran i nadchloran potasu	201	4
Chlorek amonu	15	1
Bromek, bromian i in. nieorg. zw. amonu	5	1
Siarczan miedzi	30	3
Rękawiczki	3	24
Przędza z jedw. sztuczn. niebarw.	2	1
Płyty olszowe (dykty)	4466	158
Meble gięte i ich części	39	12
Papier o wadze 1 m. kw. 28 g. (bib. papierosowa)	399	89
Naczynia blaszane i emaljowane	13	3
Maszyny do wyrobu stożków i kapeluszy	17	2
Berety, kapelusze ze słomy, włosia itd.	1	2
Inne artykuły	16	5
Razem	**10308**	**589**

INNE KRAJE AMERYKI ŚRODKOWEJ

	q	1.000 zł.
Groch	2329	87
Berety	70	2
Deski i łaty jodłowe, świerkowe	1190	18
Meble gięte i ich części	384	91
Rury żelazne, stalowe	1186	88
Naczynia blaszane i emaljowane	183	30
Inne artykuły	8	2
Razem	**5350**	**318**

BILANS HANDLOWY POLSKI Z AMERYKĄ ŁACIŃSKĄ

W 1-szem półroczu 1934.

Kraj	Przywóz		Wywóz		Saldo
	q	1.000 zł.	q	1.000 zł.	1.000 zł.
Argentyna	132.062	9.816	210.939	3.088	— 6.728
Boliwja	6	0	1.097	276	+ 276
Brazylja	54.742	6.791	173.167	3.721	— 3.070
Chile	9.496	1.590	9.790	472	— 1.118
Ekwador	2.812	166	0	0	— 166
Gujany	0	0	0	0	0
Kolumbja	18.986	3.205	2.405	272	— 2.933
Paragwaj	9.841	569	47	3	— 566
Peru	3.171	585	953	73	— 512
Urugwaj	5.429	1.066	15.329	189	— 877
Wenezuela	1.222	211	2.628	98	— 113
Razem Ameryka Południowa	**237.761**	**23.999**	**416.355**	**8.192**	**— 15.807**
Meksyk	40.315	670	10.308	589	— 81
Inne kraje Am. Środkowej	71.314	3.445	5.350	318	— 3.127
Razem Ameryka Środkowa	**111.629**	**4.115**	**15.658**	**907**	**— 3.208**
Ameryka Południowa	**237.761**	**23.999**	**416.355**	**8.192**	**— 15.807**
Razem Ameryka Łacińska	**349.390**	**28.114**	**432.013**	**9.099**	**— 19.015**

Z ŻYCIA IZBY

Rada Interesentów. Na zebraniach dn. 11 lipca i 10 września r. b., przy licznym współudziale przedstawicieli organów rządowych, samorządu gospodarczego i organizacyj gospodarczych, oraz przedsiębiorstw przemysłowych, handlowych, bankowych, ekspedycyjnych i żeglugowych, zainteresowanych we współpracy gospodarczej Polski z krajami Ameryki Łacińskiej, została utworzona przy naszej Izbie **Rada Interesentów.**

Zadaniem Rady Interesentów jest współdziałanie z Izbą w jej poczynaniach, oraz omawianie ważniejszych zagadnień w zakresie współpracy handlowej między Polską i krajami Ameryki Łacińskiej, jak również opinjowanie ważniejszych projektów i zamierzeń w tej dziedzinie. Pracami Rady kieruje Prezydjum, składające się z Prezesa i 7 członków. Do Prezydjum Rady Interesentów zostali wybrani:

Prezes — vacat.

Wiceprezes — Inż. **S. Katelbach** („Gokkes w Polsce").

Wiceprezes — Poseł **L. Tomaszkiewicz.**

Sekretarz — **B. Sydow** (Konsulat Paragwajski).

Członkowie: — Dyr. **J. Krajkeman** (Tow. Akc. „Quebracho"), Dyr. **K. Markon** (Konwencja Przędzalń Wełny Czesankowej), Płk. **M. Mak-Piątkowski** (koncern „Małopolska"), **J. Wojnar** (Biuro Izby H. P. Ł. A.).

Zgłoszenia do uczestnictwa w Radzie Interesentów przyjmuje Biuro Izby.

Nowi członkowie Izby. Na zebraniu Rady Izby z dn. 17 października r. b. zostały przyjęte w poczet członków Izby następujące firmy i osoby:

Polski Eksport Rolny, Sp. z o. o.	W - wa
Schenker i Ska, S. A. dla Międzynar. Transportu.	„
Tow. Akc. Zakładów Hutn. „Huta Bankowa" . .	„
„Warta" S. A., Przędzalnia i Tkalnia Juty . . .	„
Bronisław Berliner, Konsul Rep. Paragwaju . .	„
Aleksander Dąbrowski	„
Kpt. Antoni Dudziński	„
Tadeusz Gałczyński	Gdynia
Mieczysław Kott	W - wa
Inż. St. Momentowicz	„
Płk. Miecz. Mak-Piątkowski	„
Nikodem Polak.	„
Bronisław Ed. Sydow	„
Inż. Jan Kruszewski	„

Komisja Walnego Zgromadzenia. Wobec zakończenia prac reorganizacyjnych, Rada Izby uchwaliła zwołać w listopadzie względnie na początku grudnia r. b. Walne Zgromadzenie. Dla przygotowania tego Zgromadzenia została utworzona Komisja, składająca się z pp.: inż. St. Katelbacha, inż. J. Kruszewskiego, płk. M. Mak-Piątkowskiego, J. Wernera i J. Wojnara.

Komisja ma prawo kooptacji w razie potrzeby nowych członków do współpracy.

„Bibljoteka Łacińsko-Amerykańska". W polskiej literaturze handlowej brak zupełnie podręcznych wydawnictw fachowych o krajach łacińsko-amerykańskich. By wypełnić tę lukę, Izba nasza zapoczątkowała serję wydawnictw p. t. „Bibljoteka Łacińsko-Amerykańska", w której będą publikowane w miarę możliwości i środków broszury, mogące służyć jako źródło informacyjne dla każdego, który pracuje handlowo z krajami Ameryki Łacińskiej, lub wogóle interesuje się życiem tych republik. Jako I-y tom tej „Bibljoteki", Izba wydała we wrześniu r. b. broszurę p. t. **„Przepisy Argentyńskie o Fakturach Konsularnych"**, w związku z wejściem w życie od 1-go września r. b. nowych przepisów argentyńskich, wprowadzających jako dokumenty obowiązujące przy eksporcie do Argentyny t. zw. faktury konsularne. Ponieważ dokładna znajomość tych przepisów jest nieodzowna dla każdego eksportera, ekspedytora i armatora polskiego, który współpracuje z Argentyną, Izba uznała za celowe i konieczne przetłumaczenie odnośnego dekretu i rozporządzenia wykonawczego rządu argentyńskiego na język polski. — W broszurze znajduje się również formularz argentyńskiej faktury konsularnej, wykonany zgodnie z wzorem urzędowym. Pozatem Izba wydała oddzielnie formularze faktury konsularnej, o czem p. str. 17.

TRAKTOWANIE CELNE TOWARÓW ŁACIŃSKO - AMERYKAŃSKICH W POLSCE

Ponieważ zdarzają się wypadki, że importerzy polscy ponoszą poważne straty z powodu nieznajomości sytuacji prawno-handlowej między Polską a krajami Ameryki Łacińskiej, zwracamy uwagę, że Polska posiada umowę handlową tylko z Brazylją, wobec czego towary przywożone z innych krajów Ameryki Środkowej i Południowej traktowane są na polskich komorach celnych, o ile podlegają cłu przywozowemu, jako towary z krajów nietraktatowych, t. zn. są clone wg. I-ej kolumny nowej taryfy celnej. Nie dotyczy to towarów podlegających cłu, lecz przywożonych na zasadzie specjalnych pozwoleń Ministerstwa Skarbu, jak np. kawa lub kakao.

KRONIKA

IZBA MEKSYKAŃSKO-POLSKA.

W mieście Meksyku została założona przed paru miesiącami „Izba Meksykańsko-Polska dla Wymiany Handlowej". Korespondentem tej instytucji na Polskę jest Izba Handlowa Polsko - Łacińsko - Amerykańska. Adres Izby w Meksyku jest następujący:

„Camara Mexicano-Polaca de Intercambio Mercantil"
Mexico D. F., Apartado Postal 2425.

Pobyt kupca meksykańskiego w Polsce. W zeszłym miesiącu bawił w Polsce p. Carlos J. Duprat, dyrektor wielkiej fabryki papierosów „El Buen Tono" w Meksyku. Zwiedził on między innemi również „Mirkowską Fabrykę Papieru", Sp. Akc., z którą utrzymuje stosunki handlowe.

Pobyt kupca argetyńskiego w Polsce.

W lipcu r. b. bawił w Polsce kupiec argentyński **p. Enrique Schuster,** współwłaściciel wielkiego domu handlowo-przemysłowego w Buenos Aires p. f. „Enrique Schuster & Cia.", który zaopatruje przemysł obuwiowy w Argentynie i Urugwaju w maszyny, surowce i wszelkie przybory do fabrykacji obuwia. Przyjechał on do Polski za namową Poselstwa R. P. w Buenos Aires, by zbadać tu możliwości zakupu różnych artykułów, które sprowadza z innych krajów (przędzy, nici, płótna, taśmy, guzików, teksów itd.).

Wydawca: **Izba Handlowa Polsko-Łacińsko-Amerykańska.** Redaktor: **Jan Wojnar.**

Drukarnia Artystyczna, Warszawa, Nowy Świat 47, tel.: 635-80 i 635-83.

NOTOWANIA WALUTOWE

NOTOWANIA PARYTETOWE WALUT ŁACIŃSKO - AMERYKAŃSKICH

Kraj i stolica:	Waluta:	Ostatni parytet stabilizacyjny dolara złotego w stosunku do
Ameryka Południowa:		
Argentyna — Buenos Aires	1 peso	0,9648
Boliwja — La Paz	1 boliviano	0,365
Brazylja — Rio de Janeiro	1 milreis	0,1196
Chile — Valparaiso	1 peso	0,1217
Ekwador — Guayaquil	1 sucre	0,20
Kolumbja — Bogota	1 peso	0,9733
Paragwaj — Asuncion	1 peso	0,9648
Peru — Lima	1 sol	0,28
Urugwaj — Montevideo	1 peso	1,034
Wenezuela — Caracas	1 bolivar	0,193
Ameryka Środkowa i Meksyk:		
Costa Rica — San Jose	1 colon	0,25
Guatemala — Guatemala C. A.	1 quetzal	1,00
Honduras — Tegucigalpa	1 lempira	1,50
Nikaragua — Managua.	1 cordoba	1,00
El Slavador — San Salvador	1 colon	0,50
Rep. Dominikańska — Santo Domingo	1 dolar	1,00
Haiti — Port au Prince	1 gourde	0,20
Kuba — La Habana	1 peso	1,00
Panama — Panama	1 balboa	1,00
Meksyk — Mexico D. F.	1 peso	0,4985

OSTATNIE NOTOWANIA

(w/g danych Powszechnego Banku Związkowego, W-wa)

Londyn, dn. 31.X.1934 r.

Bogota	7,80 — 8,20 pesów	za 1 Ł.
Lima	21,65 solów	„ „ „
Valparaiso	48,40 — 48,80 pesów	„ „ „
Mexico	17,50 — 18,50	„ „ „ „

W BUENOS AIRES NOTOWANO 15 — 31.X. r. b.

1 Ł. ang. = 17,07 — 17,08 sprzedaż dla importerów
1 „ „ = 15,— kupno od eksporterów
1 „ „ = 18,40 — 18,80 kupno-sprzedaż w wolnym obrocie

W RIO DE JANEIRO NOTOWANO 15—31.X.

1 Ł. ang. = 58,— — 58.500 milreisów—kurs urzędowy
„ „ „ = 67,200 — 67,500 „ — w wolnym brocie

NOTOWANIA ZŁOTEGO W BUENOS AIRES (w/g Banco de la Argentina)

	1.II	1.VII	15.X
	za 100 zł. w pesach arg.		
Urzędowy kurs:			
kupna	54,76	66,09	59,09
sprzedaży dla importerów	59,30	66,18	67,24
sprzedaży dla przekazów	65,23	72,80	—
Kurs w wolnym obrocie:			
kupno	65,50	78,—	70,—
sprzedaż	68,50	80,—	72,50